

KADINLARIN SESİ



eşitlik
toplumsal ilerleme
ve barış için

SAYI:57 • YIL:5 20 TL

AYLIK DERGI

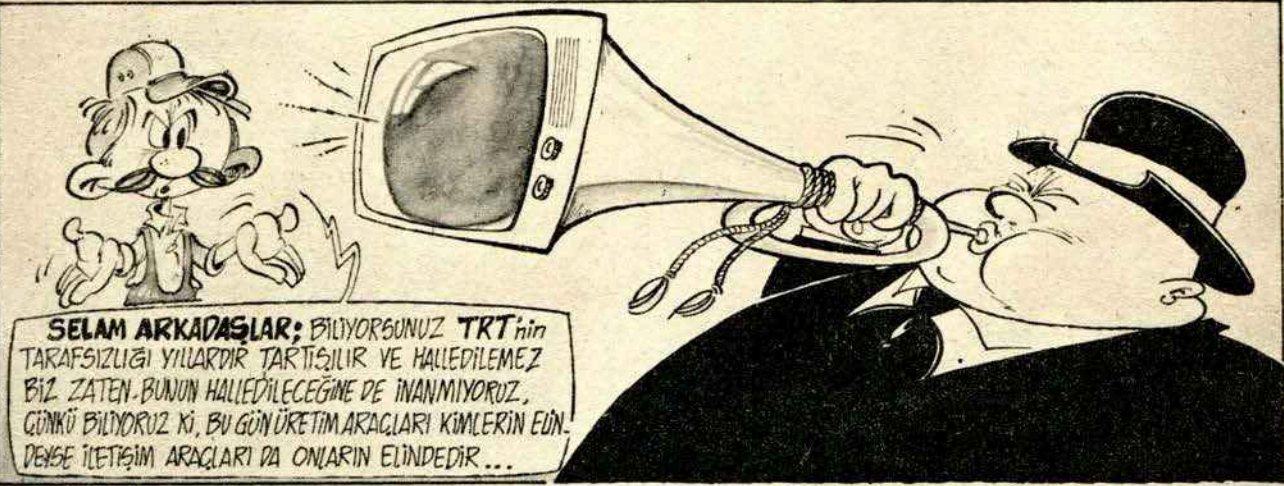
Nisan 1980



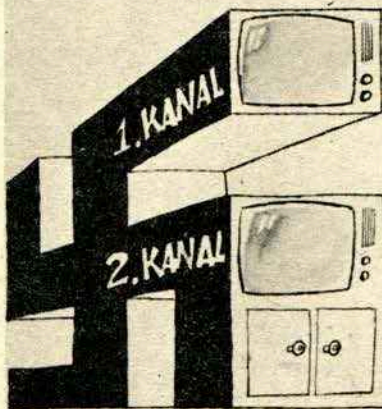
SU BİZİM TV ÜSTÜNE



BEN TV'ye
TV DEMEM,
TV BENİM
OLMAYINCA...
Büyük MC



SELAM ARKADAŞLAR; BİLİYORSUNUZ TRT'nin
TARAFSIZLIĞI YILLARDIR TARTIŞILIR VE HALLİDİLEMEZ
BİZ ZATEN BUNUN HALLİDİLECEĞİNE DE İNANMIYORUZ.
ÇÜNKÜ BİLİYORUZ Kİ, BU GÜN ÜRETİM ARAÇLARI KİMİNİN ELİN-
DEYSE İLETİŞİM ARAÇLARI DA ONLARIN ELİNDEDİR...

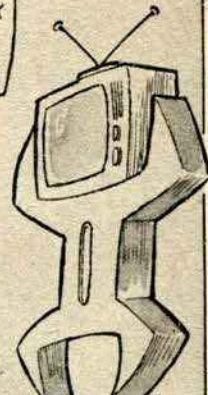


...BİZ TRT'nin TARAFSIZLIĞIN-
DAN VAZ GEÇTİK DE, BARI
YALAN SÖYLEMESİNLER OLAY.
LARI ÇARPITMAGINLAR DİYORUZ

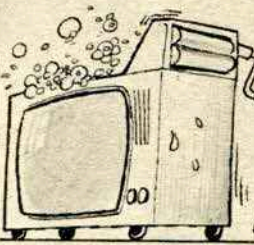
BİZLER, ÇALIŞAN İNSANLARIN VE İŞÇİ
SINIFININ HAKLARINA ULAŞINCA ANCAK
O ZAMAN GÖNÜL RAHATLIĞIYLA TV'yi
İZLEYECEĞİZ ARKADAŞLAR...



...BİR DE TV'yi İKİ KA-
NALLI YAPACAKLARMIZ.
DEME Kİ, BUNDAN SON-
RA KATMERLİ YALANLAR
DİNLEYECEĞİZ...



"PEKİ AMA GÖNÜL RAHATLIĞIYLA İZLE-
YECEĞİMİZ TV GERÇEKLEŞİNCEYE
DEK BİZ NE YAPACAĞIZ, TV'LERİMİZİ
HIÇ AÇMAYACAKMIYIZ," DİYE SORAN-
LARINIZ OLACAKTIR ARKADAŞLAR.
ELBET, AÇACAĞIZ !...

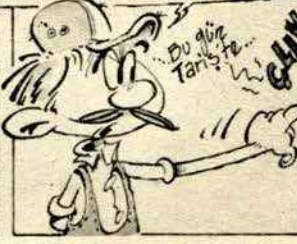


AMA, BÖYLE KAFALA-
RIMIZI YIKATMA-
YACAĞIZ...

...KAFALARIMIZI NASIL YIKATMAYACAĞIZ ?
KENDİ SINIF ÖĞRETİMİZİ İYİCE BELEYEREK
VE BU ÖĞRETİMİN İŞİĞİNDE YAYIN-YA-
PARAK GÜNCEL OLAYLARI GERÇEKLERİ-
NE OTURTAN, BİZDEN, EMekten YANA
YAYIN ORGANLARINI ÖNCELİKLE İZLEYE-
REK. İSTE O ZAMAN 3.MC TARAF-
LI VE BÖL VAKİNLİ TRT'nin
MUMU VATSİYA KADAR YANACAK.

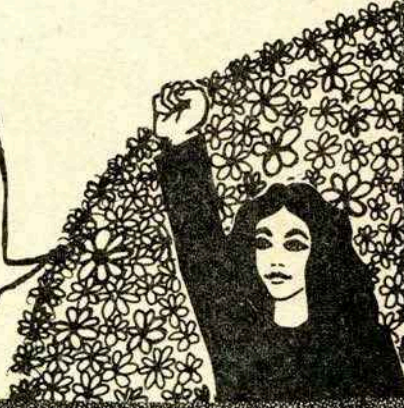


HOS, GÜNÜN YORGUNLUĞUNDAN GOURA
BAZEN TUGAN TAHAMMÜLSÜZ DE
OLABİLİR..



KADINLARIN SESİ

bu sayıda
neler var?



- ★ 8 MART 1980'DE «BEYAZ EŞARP» KADINLARIN PROTESTO BAYRAĞI OLDU

8-13



19-21

- ★ GREVCİ İŞÇİLERLE DAYANIŞMAMIZI YÜKSELTİYORUZ



15-18

- ★ Çocuklara 23 Nisanı armağanımız «ÇOCUK GAZETESİ»

- ★ Merhaba 4-5
- ★ Sözgeç 6
- ★ İlerici kadın hareketinden haberler 7
- ★ Eşitliğe doğru ilk adımlar 14
- ★ Çay toplaya toplaya elim döndü çalıya 22-23
- ★ «Silahları yandırın arşa çıksın tütsüsü Sulha gelin ey insanlar yoksa dünya mahvolur» 24-25
- ★ Evlenmekten kim korkar? 26
- ★ Çantamızı kendimiz yapabiliriz 27
- ★ Ana ve çocuk sağlığı gebelikten korunma yolları (birinci bölüm) 28-29
- ★ Dostlardan mektup 30
- ★ Yaşanmış olaylar 31

KADINLARIN SESİ

SAYI: 57

NİSAN 1980

Ön kapak: İşimiz, ekmeğimiz, onurumuz için grevdeyiz

Foto: Kadınların Sesi

Arka kapak: Resimlerle Tütüncüçlük'te parasız süt dağıtımı

Sahibi: Bakiye Beria Onger / Sorumlu Yazı İşleri
Müdürü: Berin Uyar / Adres: Babıali Cad. Tasvire
Han Kat: 2 No: 26 Cağaloğlu-İstanbul-Türkiye /
Abone Koşulları: Yurt İçi 1 Yıllık: 240 TL., 6 Ay-
lık: 120 TL. / Yurt Dışı: 1 Yıllık: 30 DM / Dizgi:
Süslü Mat. Koş. Şti. / Baskı: Maden-İş Ofset Te-
sisleri / Türkiye Dağıtım: Temel Dağıtım / Posta
Çeki Hesap No: 110906 / Banka Hesap Numarası:
Yapı ve Kredi Bankası Çemberlitaş Şubesi: 1890/09
Fiyatı: 20 TL. Son Baskı Tarihi: 5.4.1980

antenler yalan söylüyorsa,
 yalan söylüyorsa rotatifler
 kitaplar yalan söylüyorsa,
 duvarda afiş, sütunda ilân yalan söylüyorsa,
 ses yalan söylüyorsa söz yalan söylüyorsa,
 ellerinizden başka herşey
 herkes yalan söylüyorsa,
 elleriniz balçık gibi itaatli,
 elleriniz karanlık gibi kör,
 elleriniz çoban köpekleri gibi aptal olsun,
 elleriniz isyan etmesin diyedir.



MERHABA !

Dostlar,

Dört kişilik bir aile düşünün. Günde üç öğün, her biri yarım ekmek, 10 tane zeytin ve bir baş soğan yeseler ayda kaç lira eder? Hiç hesapladınız mı? 4.500 lira. Üstelik giyecek, yakacak, kira gibi hiç bir harcamaları olmadan...!

Hal böyleyken, açın televizyonu, radyoyu ve dinleyin. AP, CHP'yi, CHP, AP'yi suçlayıp duruyor. Ağırlaşan sorunlardan söz ediyorlar. Tabi, sorunların gerçek nedenlerini gizleyerek... Halktan söz eden yok hiç. Çocuklar aç, insanlar işsiz, 1 zeytin tanesi 55 kuruş, Açlık sınırında yaşayan onbinlerce işçi grevde. Ama TV'de Narinler, Sabancılar, MESS patronları konuşuyor: «Biz işçilere 28 bin lira verdik kabul etmediler», «Bu grevler ideolojiktir» diyorlar. Yalan söylüyorlar. Sömürülerini gizlemek istiyorlar. Bir işçiye TV'ye çıkarıp, «sen aileni kaç liraya geçindiriyorsun?» diye soran yok...

Demirel «anarşi» maskesinin ardına gizleniyor. «Bu ülkede hainler var» diyor. Peki hainleri neden yakalamıyorsunuz? Neden hapislerden kaçmalarına göz yumuyorsunuz? Hain diye, iliği, kemiği sömürülen, hak arayan, işçi, emekçi, memurlara mı diyorsunuz? Milyonlarca insanımız mı hain?, «Evlât acısına son» diyenler mi hain? Yoksa halkı açlığa mahkum edenler, faşist diktalara zemin hazırlayanlar, terörü besleyenler mi? Gençleri öğretenleri, profesörleri, polisi, askeri kurşunlatan, tetiği çeken faşistleri kollayanlar mı?

60 yıl önce emperyalizme karşı

dövüşen, kanları pahasına bağımsızlığı savunan şehitlerimizin kemikleri üzerine basarak, ülkemizi karış, karış emperyalizme satanlar, doğmamış bebeklerimizi bile yabancılarla borçlandıranlar hain değil mi? Karaborsacısı, Yeğen Yahya'sı, stokçusu hain değil mi?

NATO'dan çıkılsın, silahlanma harcamaları azaltılsın, okul, হাস tane paralarını Fantomlara yatırmayın, ülkemizdeki ABD saldırı üsleri sökülsün demek suç mu?

SAHTE «UMUT»LARA
 KARNİMİZ TOK

CHP yönetimi ve Ecevit'e gelince; yaptıklarını unutmışa benziyorlar. Ecevit yeniden «umut» olmak için kitlelerin önünde «bozuk düzenden söz ediyor. «Özgürlükler kısıtlanıyor» diyor. Özgürlükler daha CHP ağırlıklı iktidar döneminde kısılmaya başlamadı mı? İKD'nin kapısına kilit o dönem vurulmadı mı? Baskı yasalarını onlar hazırladılar mı? Halkımız bunları unut-



23 Şubat 1980 Ordu Mitingi'nden bir görüntü.

Bir çok ilde işsizliğe, pahalılığa, baskılara, kıyımlara, sürgünlere karşı mitingler yaygınlaşıyor. Mersin'de 8 Mart'ta TİP, TSİP, Birlik Dayanışma, Özgürlük Yolu ve Devrimci Demokratlar'ın eylem birliği mitingi, İzmit'te 22 Mart 1980'de DİSK'in öncülüğünde 25 bin kişinin katıldığı demokrasi mitingleri yapıldı.

madı. Artık boş vaadlere umut bağlamıyor. Ecevit «Faşizm geliyor» diyor. Faşizm öyle bir gecede gelmez. İnsanların sokaklarda boğazlanması, kurşunlanması, terörün tırmandırılması, evlerin basılması, demokratik örgütlerin susturulmak istenmesi, sorgusuz sualsiz tutuklamalar, işkenceler, faşizmin gelmesi değil midir?

Yıllardır bu gerçekleri en doğru biçimde devrimciler, gerçek devrimci demokratlar gösterdi. «Emperyalizmin, tekellerin sömürsüne son vermeden, NATO'dan çıkılmadan halkımızın acıları bitmez» dedi. Bu sesler susturulmak istendi. Hâlâ da isteniyor. Ama onlar mücadeleden, gerçekleri haykırmaktan yılmıyorlar.

Boyalı basın, TV, Radyo bunları hep gizliyor. 8 Martta ilerici kadınlarımızın» işsizliğe, pahalılığa, silahlanmaya, baskılara son» diyen eylemleri görmezlikten gelindi. Türkiye ve dünyadaki barış savaşçılarının, barışı korumak, yeni bir savaş tehlikesini önlemek için ülkemizde yaptıkları silahsızlanma konferansı gizlendi. Ama nafiye...

Gerçek çıkış yolunu halkımız hergün daha iyi görüyor. İşçi sınıfımız ve onun örgütlü gücü bu yolu aydınlatıyor.

İşçi sınıfımızın toplu sözleşme savaşımı sürüyor. Tekstil ve metalurji işçilerinin yanı sıra, diğer işkollarında da grevler yayılıyor. İşçi sınıfıyla halkımızın dayanışması, sınıf savaşımına güç katarak genişliyor.

Bu koşullar altında görevimiz, yine mahallemizde, işyerlerimizde en yaratıcı biçimlerde bu dayanışmayı yükseltmektir. Bu dayanışma sınıf savaşımına güç katacak, eylem birliği yolunda önemli adımlar atılmasına olanak sağlayacaktır.

16 Mart kalliamı 2. yıldönümünde lanetlendi

16 Mart 1978'de İstanbul Üniversitesi önünde yapılan bombalı, silahlı saldırı sonucu 7 gençcik insan can verdi. Onların anılarına ilan edilen Türkiye Gençliği'nin ve Öğrencileri'nin Anti-Faşist Savaşım Günü'nde Türkiye Gençliği bir kez daha faşist saldırıları protesto etti.

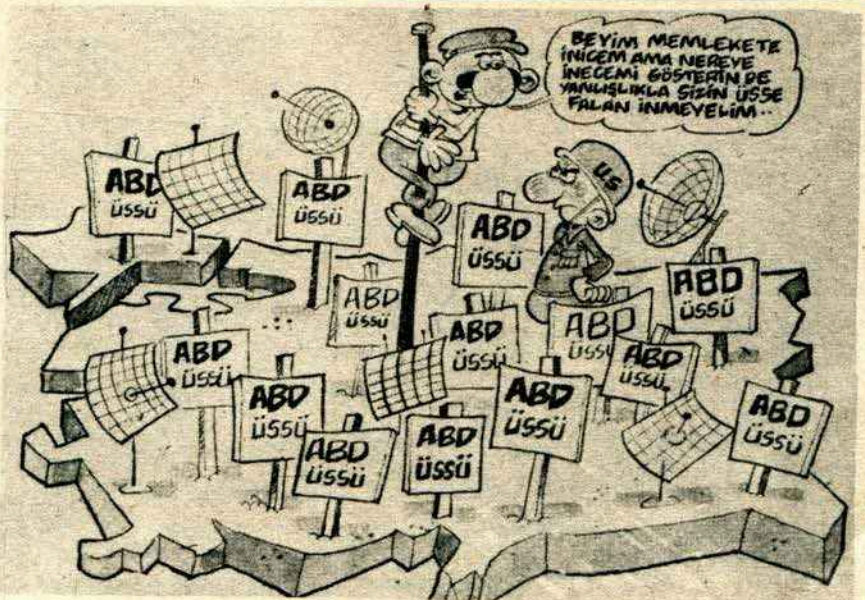


Aydın Engin Selimiye'de teslim olurken.

POLİTİKA GAZETESİ GENEL YAYIN MÜDÜRÜ AYDIN ENGİN TUTUKLANDI

19 Ocak 1980 tarihli Politika Gazetesi'nde Tirmik Köşesi'nde yayınlanan «Gülizar Ana'ya, Ali Faik'e» adlı yazısında «Avusturya İşçi Marşı»ndan alıntılar yapıp, yayın yoluyla komünizm propagandası yaptığı gerekçesiyle TCK'nın 142/1 maddesinden hakkında dava açılan Aydın Engin Selimiye Kışlası'nın önünde bir açıklama yaptı. Açıklamada 12 Mart'ın 9. yıldönümünde ilerici bir gazetenin kapatılmış olmasını, diğerlerinin de kapatılma endişesini taşımasını, gazetecilerin tutuklanmasını kınayarak, özgürlüğü, çoğulcu demokrasi-den söz edenlerin bir kez daha düşülmeleri gerektiğini, demokrasi güçlerinin de bu koşulları çok iyi değerlendirmek zorunda olduklarını belirtti.

İki yazarı hakkında daha tutuklama kararı verilen POLİTİKA GAZETESİ ÜZERİNDEKİ YASAK KALKMALI —AYDIN ENGİN SERBEST BIRAKILMALI— DEMOKRATİK BASIN ÜZERİNDEKİ BASKILAR KALKMALIDIR.





HASEKİ'DE
BATTANİYEYE
SARILMIŞ BİR CESET
BULUNDU

Boğularak öldürülen 2 gencin
cesedi Sultanahmet'e bırakılır

Sıkıyönetim Askeri Mahkemesi'nde İpekçi'nin
katli Ağca'nın duruşmasına devam edildi

**Savcı: «Ağca
firarda 2 cinayet
daha işledi»**

Paşakapısı
Cezaevi'nden
3 saat eylemci
kaçtı

Tutukluların
kaçmasına
yardım ediliyo

**Ülkücü katil
Baki
Gülcan da
Edirne
Cezaevinden
kaçtı**

İçişleri Bakanı Mustafa Gülcügil:

**"Olaylar soldan
kaynaklanıyor"**

GÜNAYDIN muhabirinin çeşitli sorularını cevaplayan Bakan
Gülcügil, "Şağ bugünlerde oldukça pasif" dedi

Perihan RİHYUKAVUZ bildiriyor
KARA (Özel): Olaylar karşısında sarsılmıştır
dedi. İçişleri Bakanı Mustafa Gülcügil, unan
bu sarsıntıya karşı, Gülcügil'in muha-
cedili sorularını cevaplandırarak Gülcügil, gü-
venliğine ilişkin kadir müdahaleleri dav-
retti. Ancak bundan sonra daha fazla devam
etmedi.

Gülcügil, İstanbul'da iki erin peşit edi-
li ilgili soruları cevaplandırırken, "Bu sınırları
dışında uzadı. Katiller kaşay öldürdüler
de götürmüşlerdir. Ancak bu olay muha-
medkattir" şeklinde konuştu.

Günaydin muhabirinin yönetimi soru-
cuları'nı cevapları yapıtı.

**İstanbul sokaklarında insanın
ayaklarına cesetler takılıyor**

**5 mahkûm, Ağrı Cezaevi'nden
tünelle kazarak firar etti**

Dön de Sultanahmet'in Kuşçayasolu
seminde aynı sokak üzerinde 10 metre
arşyla, battaniyeye sarılmış vaziyette i-
ki ceset birden bulundu.

Demirel "100 gün" tartışmasında
rest çekti:

**"Mal bulamayan
bana başvursun"**



DEMİREL:
«YOKLUGUN
BELİ KIRILDI,
FİYATLAR DA
DÜŞECEK»

DEMİREL KONUŞTU:

**"Başarımızı
çekemiyorlar"**

**Zamlı satış başlayınca
et kuyrukları sona erdi**

Et ve Balık Kurumu'nda daha önce 65 lira
olan kıyma 250 liradan satılmaya başla-

"Bu fiyata
kasaptan"

**Özal: "Hiç kimse
merak etmesin
para cebimizde"**

**Koç Holding
857 milyon
a kâr etti**

IMF'nin yeni şartı:

**Devalüasyon
yap, parayı al**

- IMF uzmanların yeni ve bağlayıcı Stand-By anlaşması
yapılacak Türkiye'ye çok para vermesi kararlaştırıldı
- Uluslararası sermaye son para dalgalanmalarına karşı
yapılan büyük rezervasyonlarına karşı
- Emisyon edilme- 75 lira olacak
- Devalüasyon 1
- OECD'nin IMF'nin iste

Kamu
kesiminin
Başbakanlığın
bilgisi dışında
toplu
sözleşme
yapması
yasaklandı



YÜRÜYEN DOLU... BEKLEYENLERİNİZİ ACIL
DÖVİZ YAKIYOR... BAKIYOR... SİYASİ
YATIRIMCILARIN KALKIYOR...

GALİBA
BÜYÜKLERİN DE
UYUMUNDA ÖZNE
PROGRAMI
KONULU...



ilerici kadın hareketinden haberler



HARUNİYE'Lİ İLERİCİ KADINLAR BÜLENT ECEVİT'E TELGRAF ÇEKTİLER

30 Kadar Haruniye'li ilerici kadın, CHP üst yönetimini eleştiren ilerici-demokrat 51 CHP'li parlamenterleri destekleyen bir mektubu topluca Ecevit'e postaladılar.

KADIKÖY'LÜ KADINLAR NUH GIDA İŞÇİLERİNİ ZİYARET ETTİLER

Kadıköy'lü ilerici kadınlar iki aydır grevde olan Nuh Gıda Pazarlama işçilerini ziyaret ettiler. İşçiler, ücretlerin artırılması, servis arabası ve yemek verilmesi, yaka-cak ve elbise yardımı gibi istemlerle greve çıkmışlardı. Nuh Gıda Pazarlama işçileri, Merkez büroları MİSK'e bağlı iken, DİSK'e bağlı Sosyal-İş'te örgütlenmeyi başarmışlar. Patronun «Boşuna direnmesinler, kapatırım fabrikayı aç kalırlar» sözleri onları yıldırmamış. «Ölmek var, dönmek yok, zaten aldığımız 3600 lira, biz hergün ölüyoruz.» diyorlar, grevlerini kararlılıkla sürdürüyorlar.

SALİHLİ'DE İMZA KAMPANYASI

«Anamızı, bacımızı, kocamızı, arkadaşımızı hapis-haneye ziyarete gidiyoruz. İçeriye girerken sözde arama yaparak kadınlık onuru-muzla oynuyorlar. En mahrem yerlerimizi açıyor, hakaret ediyorlar. Yakınlarımızla kısa bir görüşme yapmamızı

moral vermemizi engellemek istiyorlar...»

İşte Salihli Kapalı Cezaevindeki bu uygulamayı protesto etmek için Salihli'deki ilerici kadınlar bir imza kampanyası açmışlar. Ve diyorlar ki «...bilsinler ki, biz direnenlerle beraberiz, direneceğiz, dayanışmamızı yükselteceğiz.»

MAOCULAR KADINLARA SALDIRDI

İskenderun'lu ilerici kadınların Gültepe'de açtıkları okuma-yazma kursu tüm tehditlere karşın sürüyor. Kurs ilk açıldığında mahalledeki yaşlı nineler, genç kadınlar bu haberi coşkuyla karşılamışlardı. Kadınların gerçekleri görmesi Maocula-

rı rahatsız ediyordu. Kursu kapatmaları için ilerici kadınları tehdit ettiler. Ama baktılar ki kurs sürüyor, kurs öğretmeninin ve hamile bir kadının önünü kestiler, tartakladılar. Ama mahalle kadınları öğretmenlerine, arkadaşlarına sahip çıktılar. Maocuları dağıttılar. Şimdi kadınlar daha bir hevesle okuma-yazmayı öğreniyorlar.

AĞLAYACAK MIYIZ YAŞIN YAŞIN?

Samsun'un Modern pazarı, pahalılığa, baskılara karşı koyan kadınların sesleriyle inledi. Analar bacılar, «Faşizme karşı omuz omuza», «Zam zam zam, ucuzluk ne zaman» sloganlarıyla toplandılar pazar yerinde. Bir emekçi kadın, Samsun'lu emekçilere seslendi: «Bu gidişe dur demiyecek miyiz? Karalar mı bağlayacağız, ağlayacak mıyız yaşin yaşin? Hayır, Yüz kere, bin kere hayır! Demirel yönetimine, zamlara, yoklara, faşist teröre dur demek için sokaklara döküleceğiz.

Bu eylem ilerici kadınlarla Karadenizli kadınların gerçekleştirdikleri eylem birliğinin ilk meyvasıydı.

ET, EKMEK, SÜT İSTİYORUZ»

İskenderun'un her hafta kurulan cuma pazarı bir başkaydı bu hafta. Pazarda toplanan ilerici kadınlar «Sıkıyönetim değil, et, ekme, süt istiyoruz» yazılı bir pankart astılar. Daha sonra çevreye «Zamlara hayır» «Açlığa, işsizliğe, zulme, işkenceye son» yazılı pullar attılar.

8 MART 1980'DE BEYAZ EŞARP

kadınlarımızın, pahalılığı, zamları, işsizliği baskı ve terörü

PROTESTO BAYRAĞI OLDU

İLERİ KADINLARIN 8 MART MUHTIRASI

«Bugüne dek hep ülkeyi yönetip bu hale getiren IMF'ler, holdingler, parababaları halkımıza muhtıralar verdi.

Artık sıra biz emekçi kadınlarda. Bugün biz sesimizi yükseltiyor, biz muhtıramızı veriyoruz.

İMF ve holdingciler, «Paramızın değeri düşürölsün, fiatlar yükselsin, ücretler dondurulsun diyor, bizden fedakârlık bekliyorlar!

Biz «FİATLAR DONDURULSUN, ÜCRETLER ARTSIN» diyoruz. «BİZİM FEDA EDECEK BİR ŞEYİMİZ YOK, PARABABALARI AZGIN KÂRLARINDAN FEDAKÂRLIK ETSİN» diyoruz.

İMF ve holdingciler, «Şekere, tuza, sigaraya zam yarılsın, bunlar aracılığıyla halktan alınan vergiler artırılsın» diyorlar.

Biz, «VERGİ ADALETİ SAĞLANSIN, VERGİNİN ÇOĞUNU DA BİZ EMEKÇİLER DEĞİL, ÇALIŞMADAN ZENGİNLİKLERİ YUTANLAR VERSİN» diyoruz.

AMERİKA, NATO DAYATIYOR: «Savaş tehlikesi var, daha çok, hep daha çok silah alın», yani Amerikan, Alman silah şirketleri daha zengin olsun, diyorlar.

Biz, «KOMŞULARIMIZLA DOSTLUK ANLAŞMALARI İMZALAYALIM, PARAMIZ SİLAH TÛCCARLARINA DEĞİL, ÇOCUKLARIMIZIN BOĞAZINA GİTSİN» diyoruz.

Yerli Amerikalılar, «Topraklarımızı Amerika'ya kiralayalım, casusluk yapmak, komşu ülkelere saldırmak üzere askerî üsler kursun» diyorlar.

Biz, «TOPRAKLARIMIZ AMERİKA'YA DEĞİL, YOKSUL KÖYLÜYE VERİLSİN, ÜS TÜNDE ATOM SİLAHI DEĞİL, BUĞDAY TARLASI EKİLSİN» diyoruz.

İMF ve holdingciler, «Halkı yalanla kandıran, kurşunla kıran MHP-ÜGD gibi faşist örgütler beslensin, demokratik dernekler, sendikalar kapatılsın» diyorlar.

Biz, «FAŞİST CİNAYET YUVALARI DAĞITILSIN, EVLÂT ACISI SON BULSUN, BAŞTA EMEKÇİ KADINLARIN ÖRGÜTÜ İKD OLMAK ÜZERE TÛM DEMOKRATİK DERNEKLER AÇILSIN» diyoruz.

İMF ve holdingciler, «Biz halka yoksulluğu, işsizliği dayatalım, kimse sesini çıkarmasın, çıkaran tutuklansın, işkenceye yatırılsın. Varolan cezalar da yetmez, daha ağır baskı yasaları çıkarılsın» diyorlar.

Biz, «POLİTİK TUTUKLULAR DERHAL SERBEST BIRAKILSIN, İŞÇİNİN, EMEKÇİNİN HAKKINI ÖZGÜRCE SAVUNABİLECEĞİ DEMOKRATİK BİR DÜZEN KURULSUN» diyoruz.

İMF ve holdingciler, «Ya AP-CHP koalisyonu, ya faşist cunta, seç seçebildiğini» diyorlar.

Biz, «NE KIRK KATIR, NE KIRK SATIR. SEÇİMİMİZİ YAPTIK: HALKIN İKTİDARI» diyoruz.

Bizler çok çile çektik holdingçisinden, parababasından, onların muhtıralarından.

Evlâtlarımıza bu çileyi çektirmemeye kararlıyız ama.

Şimdi biz veriyoruz muhtırayı.

Ve bu muhtırayı yaşama geçirecek tek gücün kendi ellerimizde olduğunu biliyoruz.

Biliyoruz ki bu savaşta yitireceğimiz tek şey, açlık ve yoksulluktur.

Kazanacağımız ise, savaşın, sömürünün, evlât acısının olmadığı bir Türkiye.

8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü'nde, dünya kadınları ve halkımızın önünde ant içiyoruz, doğmuş ve doğacak çocuklarımıza söz veriyoruz:

DİRENECEĞİZ, SAVAŞACAĞIZ, MUHTIRAMIZDA YÜKSELTİĞİMİZ İSTEMLERİ SOKE SOKE ALACAGIZ.

YAŞASIN 8 MART DÜNYA KADINLAR GÜNÜ.»



İSTANBUL

Saat öğlene yaklaşıyor. İstanbul'un o ünlü Babiâli Yokuşunun en kalabalık zamanı... İstanbul Vilâyeti de bu yokuşun üzerindedir. Bir garip, bir heyecanlı hava sezinleniyor. İkili-üçlül kadın grupları yokuşu tırmanıyor, hepsi de beyaz başörtülü.

O da ne? Vilâyetin önünde kalabalık bir topluluk meydana geldi. Âdeta bir pamuk tarlası oldu burası. Çevreden merak edip gelenler yığıldılar kaldırma; herkes birbirine ne oluyor burada diye soruyor.

Vilâyetten yetkililer de geldiler durumu öğrenmeye. Kadınlar cevap verdi: «Valiyle görüşmeye geldik, biz kalabalıyız, dışarı gelsin.» Yetkili 'olmaz' dedi, 'O zaman bir gürültü koptu. Kadınlar hem yanlarında getirdikleri tencerelere vuruyor, hem de «Valiyi isteriz», «tencere boş, file boş» diye bağıyorlardı. Etrafı gazeteciler sarmıştı. Bunun üzerine polis hemen müdahale etti. Önlerde bulunan bir yaşlı teyzeyi ve yanındaki birkaç kadını ekip otolarına bindirmeye çalıştılar. Ama nafile. Teyze direniyor, bu arada ten-



Beyaz eşarplı kadınlar İstanbul Vilâyeti önünde.

ceresine vurmaya da devan ediyordu. Sonra bıraktılar.

Temsilcilerle görüşen İstanbul Valisi Nevzat Ayaz, istemlerini hükümete ileteceğini söyledi ve dilekçelerle birlikte kadınların hükümete iletilmesini istedikleri muhtırayı aldı.

Kadınlar dağılmaya başladılar. Bu sırada orada bulunan bir sıkıyönetim görevlisi ortaya çıktı. «Bir dakika» dedi. «Dağılabilirsiniz ama önce şu beyaz

başörtülerinizi hele bir çıkartın. Sıkıyönetim yasakladı beyaz başörtü takmanızı».

Pek şaşırdı kadınlar bu karara... Demek ülkemiz kadınlarının büyük çoğunluğunun taktığı beyaz başörtü artık suç unsuru sayılıyordu.

Çıkardılar başörtülerini. Zaten amaçlarına ulaşmış, Valiyle görüşmüşlerdi. Bu şaşırtıcı kararı mahalelerinde anlatmak üzere yine ikiye üçer dağıldılar evlerine doğru...

İZMİR :

● İzmir'de TARIŞ'te işten atılan, kıyım ugrayan işçilerle, sürgün edilen, işten elçektirilen öğretmen eşlerinin oluşturduğu bir grup kadın, Valilik önünde hayat pahalı-

lığını, kocalarının işten atılıp sürgüne gönderilmelerini protesto ettiler.

Vali Yardımcısıyla da görüşen ve evlerine üç aydır et girmediklerini sövleyen kadınlara Vali Yardımcısının ce-

vabı «Ben de 10 günde bir et yiyebiliyorum.» oldu. Vilayetten çıkışta, 50 kadın Sıkıyönetim kanunlarına, yürüyüş ve gösteri kanunlarına muhalefetten gözaltına alındılar.

DİYARBAKIR :

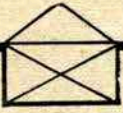
● Diyarbakır'da 8 Mart, ilerci, demokrat, yurtsever kadınlar tarafından kutlandı. Yayınladıkları ortak bildiride: «Biz emekçiler, kadınıyla, erkeğiyle anti-faşist güç ve

eylem birliğine omuz veriyor, faşizme geçit vermiyeceğimizi haykırıyoruz. 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Gününde devrimci, demokrat, ilerici, sosyalist kadınlar haykırıyoruz :

Direneceğiz, istemlerimizi,

söke söke alacağız.» denildi. Bildiri okullarda, işyerlerinde, kahvelerde dağıtıldı.

Çeşitli bölgelerde, binalardan pullar atıldı. Beyaz eşarplı kadınlar işlek caddelerde yürüyerek protesto gösterisi yaptılar.



8 Mart'ta pazara çıkmak suçmuş!

Bu yıl 8 Mart'ı kan, gözyaşı, evlat acıları içinde,, böyle zor, ağır koşullarda kutladık.

Beyaz başörtülü 100 ana ve genç kızdık. Bir çay verdik analarımıza, bacılarımıza.. Türküler söyledik, coşkuyla halaylar çektik. Günümüz koşullarını değerlendirdik. Armağanlar sunduk yaşlı analarımıza.

Sonra topluca pazara çıktık. Pazar âdeta beyaza boyanmıştı. Her yerde «Zamlara hayır», «Evlât acısına son», «Yaşasın 8 Mart», «8 Mart kutlu olsun» pulları... Anaların kinleri, istemleri yazılmış ak kâğıtlar üzerine. İnsanlar ilgiyle okuyorlar.

Dolaştık pazar yerinde. Bizleri çevirdi polis. Çoluğu çocuğu yanında kiminin. Kiminin elinde filesi, kîmi yağ bulmuş. Emniyete götürüldük.

Öğrendik ki «Evlât acısına son» demek, «Zam istemiyoruz» demek suçmuş (!). 8 Mart'ta

pazara çıkmak bile suçmuş (!).

Sordular... Sordular... Sordular... Bu yüz kızartıcı, bu utanç verici gözaltı 4 saat sürdü. Sonunda serbest bırakıldık.

Şaşıktık ta kaldık bu ne iştir. Adam öldürmek suç değil. Karaborsa suç değil. Halkın ekmeği ile oynamak suç değil. 40 milyonu açlığa mahkûm etmek suç değil. Ama BUNLARA KARŞI OLMAK SUÇ (!)...

Biz yılmadık, yılmayacağız! Direneceğiz! Savaşacağız! Parababalarının sırtımıza yükledikleri yükü taşımayacağız! Ve haklarımızı söke söke alacağız! Bundan sonraki yıllarda daha güzel, yaşanası bir Türkiye'de kutlayacağız 8 Mart'ları. Güveniyoruz kendimize; yarınlara umutla, inançla bakıyoruz.

Adapazar'lı analardan, bacılardan dostlara selam olsun.

Hepinizin 8 Mart'ını yürekten kutlarız.



● Eyüp'lü, Fatih'li kadınlar, greve çıkan DİSK, Tekstil Sendikasına bağlı Dinarsu işçilerini ziyaret ettiler. 100'e yakın kadının katıldığı ziyarette, grev yeri bayram yerine döndü. Grevci işçilere, beyaz eşarplar, kırmızı karanfiller dağıtıldı. Ayrıca toplanan gıda maddeleri grev komitesine teslim edildi. Aşık Sarıcağaz'ın ve ozan Sennur Sezer'in de katıldığı ziyarette şiirler okundu, türküler söylendi.

İZMİT :

● Şirintepe, Yenidoğan ve Mehmet Ali Paşa mahallelerinden yürüyüşe geçen ilerici kadınlar, parkta birleştiler. 8 Mart'ı kutladılar. İzmit'in çeşitli yerlerinde pullama yaptılar.

ANTAKYA :

● İlerici kadınlar, Dünya Emekçi Kadınlar gününü, bir düğünde kutladılar. Geline kırmızı karanfiller taktılar. Tüm mahallelerde pullar, bildiriler dağıtıldılar.

BANDIRMA :

● İlerici kadınlar, beyaz eşarplarıyla pazarda, zamların, hayat pahalılığının kadınların canına tak ettiğini, hayat pahalılığının, evlat acısının son bulmasını istediklerini belirttiler. Çevreye pul dağıttılar. Pazarda açtıkları sergide sloganlar atarak satış yaptılar. Bütün eşyaları satan kadınlar eylemlerini akşama kadar sürdürdüler.

BURSA :

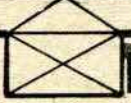
● İlerici, demokrat, devrimci yurtsever kadınlar, Öğretmenler Derneği Salonunda, ortak bir toplantı düzenlediler. Eylem ve cephe birliğinin gerekliliğinin de vurgulandığı konuşmaları, kadın hakları ve savaşımıyla ilgili bir senaryo izledi. Ayrıca faşistlerce katledilen ilerici Avukat Mehmet Cengiz Göral'ın eşi de bir konuşma yaptı.



Netaş, Watt, Haver, Teletrans, Böhler, Cevizli Tekel, Tekel Rakı, Paşabahçe Şişe Cam, Deri Kundura, Perfektüp, Grundig, General Elektrik, İbrahim Etım, Meta, Telra, Profilo, Deva ilaç, ko-

lonya, Evma Çiti, Gripin, Bufer, Mısrır, Mithad, Pfizer, Arıkol, Süpsan fabrikalarında işçi kadınlar fabrikalarında toplantılar düzenlediler, beyaz eşarplar takıldı, kırmızı karanfiller dağıtıldı.

Maden-İş'e bağlı Netaş Fabrikası'nda 8 Mart, öğlen yemeğinden sonra üretime bir süre ara verilerek kutlandı. Yemekhane masaları kırmızı karanfillerle donatıldı. Duvar gazeteleri hazırlandı. Erkek işçiler 8 Mart nedeniyle bir futbol turnuvası düzenlediler ve işçi kadınların bayramını kutlayıp onlara çiçek armağan ettiler. Daha sonra yemekhaneye «8 MART YEMEKHANESİ» adı verilerek bir levha asıldı.



1980 8 Mart'ı yaşayacak o resimde

O gün Watt fabrikası'nın kadın işçileriyle 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar günü üzerine sohbet ettik. Anlattıklarım onları çok heyecanlandırmıştı: dinliyor, soruyor, öğrenmek istiyorlardı. Sonra karar verdiler: fabrikalarında onlar da 8 Mart'ı kutlayacaklardı.

Ama patronun kulağı delik; duymuş 8 Mart'ın fabrikada kutlanacağını. Ertesi gün gittiğimde baktım fabrikanın o koca demir kapıları inmiş, kilitlemiş, Bekçiler beni içeri almadı: O sıra yemek zili çaldı. Beyaz eşarplı işçi arkadaşlar çıktılar önden. Kırmızı karanfilleri yüreklerinin üzerinde. Kucaklaşmak istedik: demir kapılar engel bize. «Üzülme bacım, sen gelemezsen, biz dışarı çıkarız» dediler.

Fabrikanın yüz metre ötesinde küçük bir kahve var, Watt işçileri öğlen tatilinde giderlermiş. Sıcak, küçük bir kulübe burası. Birbirimizin 8 Mart'ını kutlaıık. Küçük bir masa etrafında oturduk ve ilerici kadınların Watt işçilerine armağanı şekeri yedik. «8 Mart şekeri». Resim çekirdik: Biri seslendi resim çekilirken: «ellerimizi birleştirelim ortada» diye. Tek bir yumruk oldu ellerimiz. 1980 8 Mart'ı yaşayacak o resimde...



BATMAN :

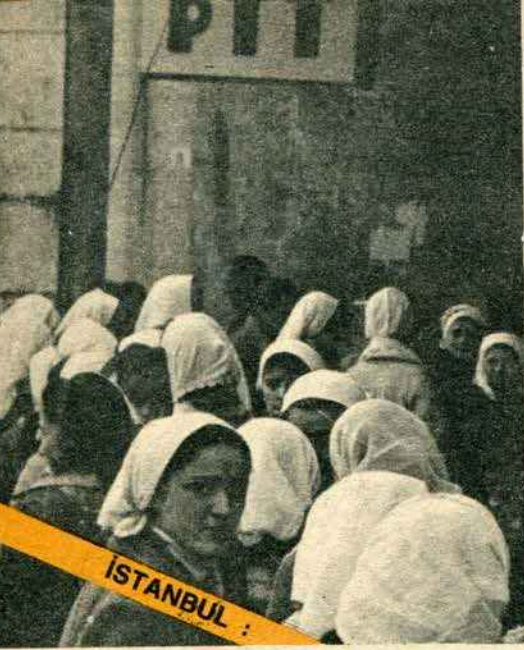
● Batman'lı kadınlar beyaz eşarplarıyla ilk kutlamayı Site Sinemasının kadınlar matinesi'nin bitiminde yaptılar. Filimden sonra yaptıkları konuşmalarda tüm kadınları birleşmeye, bütün baskılara, evlat acısına, açlığa, işsizliğe karşı birlik olmaya çağırdılar. Daha sonra grevde olan belediye işçilerini ziyaret ettiler. Oğlu, eşi vurulan, tutuklanan kadınlara giderek bu günü onlarla paylaştılar.

ANKARA :

● Ulus meydanında, beyaz eşarplı. elleri tencereli 100'ü aşkın kadın zamıara, faşist saldırılara, hayat pahalılığına karşı direneceklerini haykırdılar. Çevreyi pul yağmuruna tuttular, ● Çin Çin Bağları'nda, beyaz eşarplı 100'ü aşkın kadın ellerinde meşalelerle yürüyüş yaptılar.

● Köy-Koop halk pazarında öncelikle kadınlara, çay, yağ ve ampul satışı yapıldı. Daha önce duyurusu yapılan satış sırasında kadınlara 8 Mart'ın anlamı, günümüzdeki önemi anlatıldı.

● İlerici kadınlar, Kızılay Atatürk Bulvarı'na «Yaşasın 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü» yazılı pankart astılar.



● Beyaz eşarplı 50'ye yakın Kartal'lı kadın, TBMM'e kart postaladı. Kartlarında 8 Mart'ın birçok ülkede olduğu gibi ülkemizde de resmi tatil olmasını istediler.

● Bakırkoy; Gazi Osman Paşa ve Fatih'li kadınlar Topkapı'da zamları, hayat pahalılığını protesto ettiler. Çocuklarıyla birlikte katılan kadınlar etrafa pullar attılar.

● Sanayi Mahallesinde, 8 Mart çok sayıda kadının katıldığı çifte nişan töreniyle kutlandı. Nişan töreninden dağılan kadınlar, çevreye pullar attılar. Daha sonra faşistlerce katledilen Alptekin (Kordag) öğretmenin eşi ziyaret edildi.

● Rumeli, Hisarüstü ve Beşiktaş pazarlarında kadınlar, beyaz eşarplarıyla gösteri yaptılar. Rumeli-Hisar Üstü'nde pazara «Yaşasın 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü» yazılı bir pankart astılar.

● Alibeyköylü ve Eyüp'lü kadınlar 8 Mart'ı kutlayarak Alibeyköy'ün tepesine «Yaşasın 8 Mart Dünya Kadınlar Günü» yazılı pankart astılar.

● Aralarında grevci kadınların da bulunduğu 70'e yakın kadın Şişli-Bomonti'de kısa bir yürüyüş yaptı. Beyaz eşarplı kadınlar dört yol ağzına «8 Mart Emekçi Kadınlar Günü» ile İlerici Kadınlar Grevci İşçilerle Elele» pankartını astılar.

● 25-30 kişilik bir grup kadın, 8 Mart sabahı faşistlerce katledilen yiğit öğretmen Talip Öztürk'ün, Politika Gazetesi Yazı İşleri Müdürü Ali İhsan Özgür'ün ve 1 Mayıs şehitlerinin mezarlarını ziyaret ettiler. Mezarlarına kırmızı karanfiller diktiler.

8 Mart yurtdışında da coşkuyla kutlandı

— 8 Mart Belçika'daki Türkiye'li İşçiler Birliği öncülüğünde Brüksel'de 200'den fazla kadın ve erkeğin katılımıyla kutlandı.

— 8 Mart Almanya'da Duisburg'da Fidef üyesi İşçi Birliği'nce yığinsal olarak kutlandı. Derneğin kadınlar kolu ve kültür kolu tarafından hazırlanan programda, konuşmacılar ilerici kadın hareketinden örnekler vererek Almanya'daki ve Türkiye'deki kadınların sorunlarını dile getirdiler.

● 8 Mart İsveç'in Stockholm kentinde de coşkuyla kutlandı. İki bin kişinin katıldığı bir yürüyüşten sonra düzenlenen toplantıyı Emekçi Kadınlar Derneği ve İsveç Sol Kadınlar Federasyonu düzenledi. Toplantıda «İKD» nin açılması için bir de kampanya başlatıldı.



Almanya'nın Mainz kentinde Türkiye'li ilerici kadınlar ve Alman Demokratik Kadın İnsiyatifi birlikte 8 Mart'ı kalabalık bir toplantı ile kutladılar. Toplantıda İKD'nin kapalı olması nefretle kınandı. Alman Demokratik Kadın İnsiyatifi sözcüleri ise Türkiye'deki baskılara karşı Türkiye'deki emekçi halkın, ilerici kadınların her zaman yanlarında olacaklarını bildirdiler. Ayrıca gece İKD ve diğer demokratik örgütlerin açılması için imza kampanyası başladı.

Bu arada yine Almanya'nın Frankfurt kentinde, Frankfurt Türk Halkevi kadınlar kolunun düzenlediği gecede 8 Mart, yurtlarından binlerce kilometre uzaktaki kadınlar, işçiler tarafından coşkuyla kutlandı. Geceye katılan emekçiler Türkiye'deki demokrasi güçleriyle dayanışma içinde olduklarını bir kez daha vurguladılar.

Eskişehir'de, 40 kadar kadın kentin hapisanesinde bulunan politik tutukluları ziyaret etti. Evlatları öldürülen analara 8 Mart 1980'in bayrağı olan beyaz eşarp hediye edildi. Söğütler Seramik Fabrikasında işçi kadınlar beyaz eşarplarıyla 8 Mart'ı kutladılar.

Seydişehir'li kadınlar 8 Mart günü Seydişehir'de düzenlenen eylem birliği mitingine beyaz eşarplarıyla katıldılar.

Tütünciftlik'te 8 Mart kapalı bir salon toplantısında kutlandı.

Tugay yolunda 8 Mart nedeniyle lokma tatlısı yapan kadınlar kapı kapı dolaşarak tatlılarını dağıttılar ve 8 Mart'ı mahalleliye anlattılar.

Zonguldak'ta Yerel Uyanış Gazetesi 8 Mart özel sayısı çıkardı.

Uzunköprü'de muhtıraya sarılı şekerler kapı kapı dolaşarak mahallelerde dağıtıldı.

Lüleburgaz'ın Karamusul köyünde beyaz başörtülü kadınlar köy meydanında toplanıp

kısa bir konuşma yaptıktan sonra meydana pankart astılar.

Keşan'ın Lalacık köyünde muhtıranın okunduğu toplantıya beyaz eşarplı kadınlar katıldı.

Antakya'nın Yeşilyazı köyünde beyaz eşarplı kadınlar önce bir kahvede toplantı, ardından da sessiz bir yürüyüş yaptılar.

Tarsus'lu kadınlar beyaz eşarplarıyla hapisanedeki politik tutukluları ziyaret ederek onlara bir cip dolusu yiyecek götürdüler.

Samsun'lu ilerici kadınlar Karadeniz Kadınlar Derneği ile ortak eylemler düzenlediler.

Beşikdüzü'lü kadınlar 8 Martta Ordu eylem birliği mitingine katıldılar.

Ayrıca Ergani, Lice, Kırıkkale, Zonguldak, Edirne, Lüleburgaz, Keşan, Haruniye, Samandağ ve Samsun'da kadınlar beyaz eşarplarıyla mahallelerde, pazarlarda çeşitli eylemler düzenlediler, bildiriler dağıttılar.



Bank-Sen üyesi 760 kadın İstanbul'da 8 Mart'ı kutlac



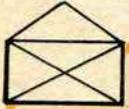
Cevizli Tekel'de beyaz eşarplarla



İstanbul'da bir 8 Mart toplantısı.



8 Mart Mersin Eylem Birliği Mitingi'nde beyaz eşarplı kadınlar.



Öğrendikten sonra durmak olur mu?

8 Mart Bayramımız Kutlu Olsun.

Ben Türkiye'nin bir ucundan, Batman'dan, Türkiye'nin bütün emekçi kadınlarının, analarımızın, bacılarımızın, bayramını en içten dileklerle kutluyorum.

Ben 15 yaşındayım ve ilk kez 8 Mart'ın Dünya Kadınlar Günü olduğunu öğrendim. Öğrendikten sonra durmak olur mu? 8 Mart bizim burda da yoğun baskılara karşılık yine de en coşkulu şekilde kutlandı. Yanlış anladığımız değil, biz öğrenciler de kutladık Okulumuzda pul-

lama yapıldı. Bizim okulda ilk defa böyle bir şey oldu. Pullar hepimizin çok dikkatini çekti. Pullarda 8 Mart'ın önemi ve anaların faşizme, evlat acısına karşı olduğu yazıyordu. Okulda çok büyük şaşkınlıklara yol açtı. Okul idaresinin, hepsinin şaşmasına sebep oldu. Okul idaresinin tüm anti-demokratik baskılarına karşılık, 8 Mart'ta, analarımızın bayramını biz Kız Meslek Lisesi öğrencileri olarak kutlarız.

Batman Kız Meslek Lisesinden İlerici Öğrenciler



Kabil trikotaj fabrikasında çalışan işçi kadınlar.

■ EŞİTLİĞE DOĞRU İLK ADIMLAR ■

28 Nisan'da Afgan devrimin 2 ci yıldönümü kutlanıyor. Demokratik Afgan Cumhuriyeti'nin kuruluşundan bu yana geçen süre içinde kadınların yaşamında önemli değişiklikler oldu. Kral Nadir'in ve sonraları Davut'un diktatörlük rejimi altında, bütün vatandaşlık ve hatta insanlık hakları ellerinden alınmış Afgan kadınlarının durumu içler, acısıydı.

7 Numaralı kararnamenin yayınlanması, Halk Hükümetinin attığı tarihsel bir adımdı. Kararnamede kadınlara ve toplumdaki yerlerine gereken önemin verilmesi isteniyordu. Kadınlar, ülke tarihinde ilk kez erkeklerle eşit haklara sahip oluyorlardı. Afgan genç kızları şimdi, kendi geleceklerini kendilerinin şekillendirebileceği bir konuma gelmiş durumdalar. Ayrıca kararname genç kızların para ya da yine genç kız karşılığı değiştirilmesi gibi köklü bir adeti de sona erdirmekte.

Afgan kadınları geri bırakılmı, 100 kadından 90'ı oku-

ma-yazma bilmiyor. Halk hükümeti kadınların katılımı olmadan ulusal kalkınmanın gerçekleştirilemeyeceğinin bilincinde... Bu nedenle Kabil'de 11 okuma-yazma kursu ve ülkenin her tarafında daha yüzlercesi kurulmuş. Bu merkezlerde okuma-yazmanın yanısıra kadınlar daha iyi ev kadını, anne ve daha



Afganistan sokaklarından bir görüntü.

Devrimin 2. Yılında Afgan kadınlarıyla dayanışma içindeyiz

sorumlu yurttaşlar olmak için eğitiliyorlar. Şimdi 1 milyondan fazla yetişkin kişi okuma-yazmayı öğreniyor. İşçiler, köylüler, sivil ve asker memurlar, kadın erkek tüm Afganistan halkı yaygın bir biçimde kampanyaya katılıyor. Bazı gönüllüler köylere öğretmenliğe gidiyor. Devrimden sonra ülke çapında 600 den fazla böyle okul açılmış. Eğitim Bakanlığının açıklamasına göre 5 yıl içinde okuma-yazma bilmezliğin kökünün kazınması hedeflenmekte... Bu kurslar büyük zorluklar içinde yürütülüyor. Yetişkinler için masa ve iskemle yokluğundan çocuk yuvalarının sıraları kullanılmakta.

Demokratik Afganistan Cumhuriyeti anne ve çocuğun sağlığının korunmasına büyük önem veriyor. Şimdi Kabil'de 3000 çocuğa bakabilen 16 yuva var. Başlangıç olarak 12 Ana ve Çocuk Sağlığı Polikliniği kurulmuş. Hükümet halk sağlığının korunması için çalışmalarını sürdürüyor. Ancak ülkede eğitilmiş sağlık elemanlarının yetersizliği güçlükler doğuruyor. İşte bu nedenle bu elemanların yetiştirilmesine hız veriliyor.

Kuruluşundan bu yana çok kısa bir süre geçmiş olan **Khal-ki Kadın Örgütü**, ulusal kalkınmaya katılmaları yolunda kadınları örgütleme ve dünya kadınlarının savaşımalarını Afgan kadınlarına tanıtmaya gibi zorlu bir görevi üstlenmiş.

Afgan devriminin 2 ci yıldönümünü gönülden kutluyoruz.

Çetin savaşımalarında Afgan kadınlarının yanında, onlarla dayanışma içindeyiz.

Merhaba sevgili arkadaşlar

ARTIK HER AY SİZLERLE BU GAZETEDE BULUŞACAĞIZ. «ÇOCUKLARIN SESİ» BİZİM GAZETEMİZ; BİZ ÇOCUKLAR SESİMİZİ BURADA DUYURACAĞIZ. SEVGİLİ ARKADAŞLAR,

NİSAN AYINDAYIZ. ŞİMDİYE KADAR OKULDA, EVDE, BÜTÜN KIŞ DÖRT DUVAR ARASINDAYDIK. YAĞMUR, KAR DERKEN, PENCEREDEN BURNUMUZUN UCUNU DAHİ UZATAMADIK. AMA ARTIK HAVALAR ISINIYOR, KIRLAR YEŞERİYOR, ÇİÇEKLERLE KAPLANIYOR. VE BİZ ŞİMDİ ÖZGÜRCE KOŞUP, OYNAYABİLİRİZ.

NİSAN AYINDA ÖNEMLİ BİR GÜN VAR: 23 NİSAN ULUSAL EGEMENLİK VE ÇOCUK BAYRAMI... BU BAYRAM BİZE ARMAĞAN EDİLELİ TAM 60 YIL GEÇMİŞ. PEKİ, NE OLMUŞ 60 YIL ÖNCE? BABALARIMIZIN BABASI, ANNELERİMİZİN ANNESİ, HALKIMIZ ÜLKEMİZİN ZENGİNLİKLERİNİ, TOPRAĞINI PAYLAŞMAK İSTEYEN SÖMÜRÜCÜ ÜLKELERİ BİR KURTULUŞ SAVAŞI VEREREK KOVMUŞLAR. ÖZGÜR, GENÇ TÜRKİYE'Yİ KURMAYA BAŞLAMISLAR. İÇLERİ UMUT DOLUYMUŞ. ÇOCUKLARININ MUTLULUK İÇİNDE YAŞAYACAĞI GELECEĞİN TÜRKİYE' SİNİ DÜŞÜNEREK 23 NİSAN'I «ÇOCUK BAYRAMI» İLAN ETMİŞLER.

GELGELELİM KAPIDAN KOVDUKLARI SÖMÜRÜCÜ ÜLKELER BACADAN GİRMİŞLER, TABİ YERLİ PARABABALARININ İZNİYLE.

İŞTE BUGÜN:

- AÇSAK, ET SÜT YUMURTA YERİNE, MAKARNA EKMEK YİYORSAK,
- KREŞ, ÇOCUK YUVASINA GİTMEK YERİNE, ÇÖP DOLU SOKAKLARDA ANNEMİZİN İŞTEN DÖNMESİNİ BEKLİYORSAK,
- HERGÜN KAÇIMIZIN ANNESİ, BABASI, ABİSİ KURŞUNLANIP, ÖLÜYORSA,
- HER YENİ DOĞAN 1000 KARDEŞİMİZİN 160'İ HEMEN ÖLÜYORSA,
- HERBİRİMİZ AMERİKA'YA 20 ŞER BİN LİRA BORÇLUYSAK, BUNLARIN SUÇLUSU ANNEMİZ, BABAMIZ DEĞİLDİR.

BUNLARIN SUÇLUSU, TÜRKİYE'Yİ, KÂRLARI UĞRUNA SÖMÜRÜCÜ ÜLKELERE SATAN PARABABALARIDIR. ŞİMDİ BİZİM ANA BABALARIMIZ O GÜZEL TÜRKİYE'Yİ YENİDEN KURMAK, ÖZGÜRLÜĞÜMÜZÜ KAZANMAK İÇİN UĞRAŞIYORLAR. VE BU DEFA KAZANDIKLARI BAĞIMSIZLIĞIMIZI HİÇ KİMSEYE SATTIRMAYACAKLAR.

İŞTE SEVGİLİ ARKADAŞLAR,

BİZ BÖYLE ANA, BABALARIN ÇOCUKLARIYIZ. ÇOCUĞUN ÇOCUKLUĞUNU YAŞADIĞI 23 NİSANLAR DİLEĞİ İLE, BİR DAHAKİ AY BULUŞMAK ÜZERE HOŞÇAKALIN...



ÇOCUKLARIN SESİ





**gelin,
kitap okuyalım**



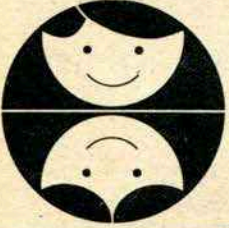
Bu öyküyü beğendinizse, CEM Yayınları'ndan çıkan YEL ÜFÜRDÜ, SU GÖTÜRDÜ kitabında bunun gibi daha birçoklarını bulup okuyabilirsiniz.



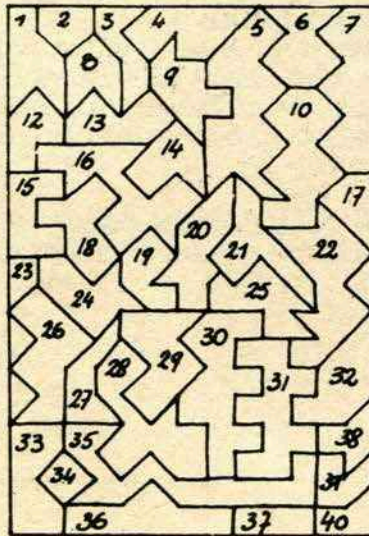
Çocuktum.

Bir sirkte bir aslan gördümdü. Uzun tüylü sapsarı yelesiyle başı bir güneşe, ince beli çelik bir yaya ve pençeleri koskocaman iki tunç parçasına benziyordu. Bana öyle geldi ki, ölçülmez ölçüleriyle bir kuvvet anıtı gibi duran bu hayvanın böyle demir bir kafes içinde bulunması bir yalandır. Onu buraya afyonlayıp çıkarmışlardır. Nerdeyse sersemliğinden ayılacak, demirlerini kıracak ve saldıracak üstümüze.

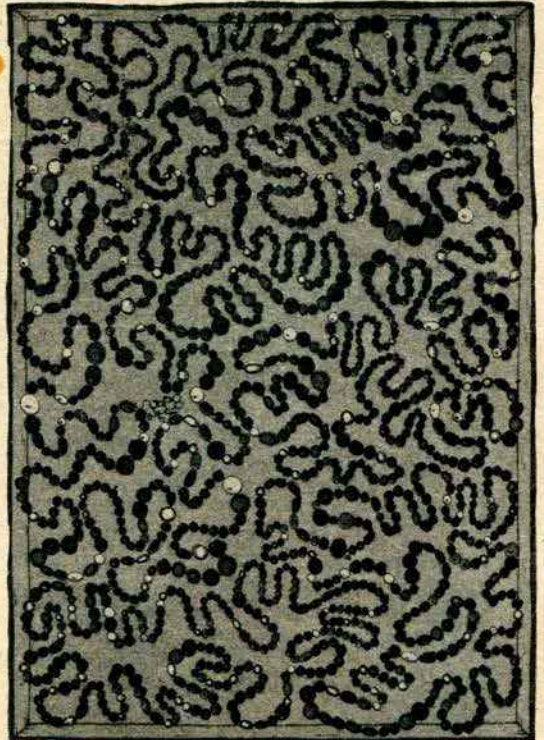
bulmaca



Bu tabloda kaç tane boncuklu kolye var?



A-19; B-25; C-6; D-10; E-16; F-22; G-28; H-34; I-40



Yandaki 3 siyah parça, sağdaki tabloda kaç numaralı bölümlerin tam karşılığıdır?



İçim titreyerek bekledim.

Bekleyişim boşa çıktı. Sırmalı elbiseler giyinmiş, kısa boylu çizmeli bir adam elindeki uzun kırbacı şaklatarak, aslanın yanına girdi. Aslan bu adamı görür görmez şöyle bir hırıldadı, sonra ilk kamçı şaklayışıyla, bir küçük maymunun göstereceği ustalıkları yapmağa başladı. Boyalı fıcıların üstüne çıkıyor, mızıkaya ayak uydurarak bir sirk beygiri gibi ölçülü adımlar atıyordu.

Düşündüm ki, afyonlanmış bir hayvan bu ustalıkları yapamaz. Öyleyse bu küçük çizmeli adamın karşısında, ölçülmez çizgileriyle bir kuvvet anıtına benzeyen bu hayvanı böyle maymun gibi, kedi yavrusu gibi uslu kılan neydi?

O vakitki çocuk kafamla bu sorgunun düğümünü çözememiştim.

Sonra, insanları ve hayvanları iyice tanıyınca anladım. Aslanı kedileştiren YILGINLIK denen nesneydi. Yılginlığın sersemliği, afyonun sarhoşluğundan çok köle edici, uyuşturucu ve öldürücüdür dostlarım.



**SİZDEN
BİZE**

SEVGİLİ ARKADAŞLAR,

bu sayfada sizin yollayacağınız mektupları, şiirleri, resimleri, anıları, fotoğrafları yayınlayacağız.

Bize yazın.

Okulunuzu, mahallenizi, ailenizi, arkadaşlarınızı anlatın. İlinizi tanıtin.

Başınızdan geçen ilginç olayları aktarın.

Fıkralar, öyküler; okuyup beğendiğiniz, diğer arkadaşlarınıza önereceğiniz kitap isimlerini bize iletin. Mektuplarınızı sabırsızlıkla bekliyoruz!

952127^x +
+ x

240

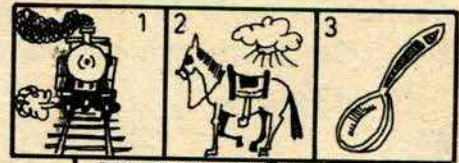
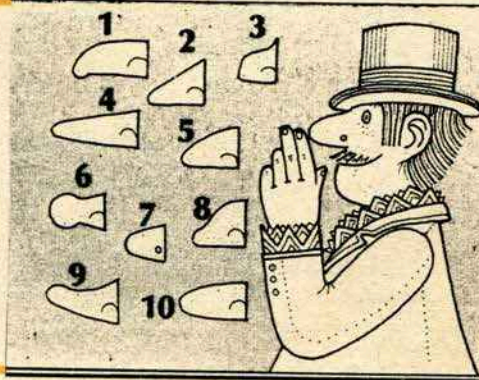
BİRAZ DA ARİTMETİK!

Kesimde gösterilen her rakamı ve her aritmetik işlemi işaretini bir kez kullanarak, toplam 240 sayısını nasıl elde edebilirsin?

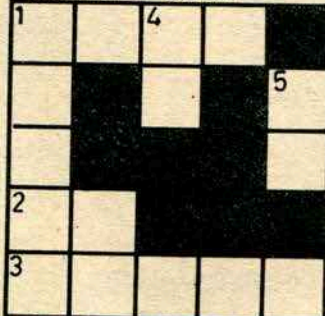
ÇÖZÜM:

$$0+2=2 \times 5=10 \times 2=20 \times 12=240$$

Haydi çocuklar,
Şu yandakilerden
hangisi benim
burnum,
bulun bakalım!



SOLDAN SAĞA



YUKARDAN AŞAĞI



FETHİ



Sevgili çocuklar,

Evinizde her gün soba, mangal, gaz veya havagazı ocağı yanar. Belki siz kendiniz de çok iyi soba yakmasını bilirsiniz, yahut annenizi kaç kez patates pişirirken seyretmişsinizdir. Ama, sobanın içindeki odunların yanarken niçin çıtırdadığını, odunlardan çıkan dumanın odanın içine yayılmayıp da ni-

çin bacadan dışarı çıktığını açıklayabilir misiniz? Yağda kızartılmış patates pembe bir kabuk bağladığı halde, suda haşlanmış patatesten böyle bir kabuk olmuyor, neden?

Korkarım ki, bu soruların hiçbirine akla yakın bir cevap veremeyeceksiniz.

İşte size bir soru daha: Su ateşi niçin söndürür?



Tanıdıklarımızdan biri bu soruya şöyle bir cevap vermişti: «Su ıslak ve soğuk olduğu için ateşi söndürür.»

Ama gazyağı da ıslak ve soğuktur. Şu halde o da ateşi söndürebilir. İsterseniz bunu bir deneyin. Ama beni dinlerseniz bu sevdadan vazgeçin. Çünkü böyle birşey yaparsanız hemen iffaiyeye telefon etmemiz gerekir.

Görüyorsunuz ya soru pek basit ama, buna cevap vermek sanıldığı kadar kolay değil. Şurası muhakkak ki, bizi çevreleyen şeyler hakkında çok az bildiğimiz var. Lokomotif, telefon, otomobil, uçak hakkında pek çok kitap bulabildiğimiz halde kızarmış patatesin niçin pembe bir kabuk bağladığını anlatan kitaplar bulunabileceğini pek sanmıyorum.



Odamızda her şey başlı başına bir soru, bir bilmecedir. Falan şey, ne zaman, nasıl, niçin yapıldı? Acaba insanlar bunu yapmayı ve kullanmayı çoktan mı akıl ettiler?

Bilinmeyen uzak diyarlara yapılmış seyahatlar hakkında yazılmış kitapları büyük bir ilgiyle okumaktayız. Halbuki bizden iki adım ötede, bilmediği-

miz esrarlı şeylerle dolu 'evimiz' adını taşıyan bir diyarın bulunduğunu biliyor musunuz?

Eğer bu bilinmeyen diyarı incelemek istiyorsak, her an seyahate çıkmak elimizdedir.

Bunun için ne çadıra, ne haritaya, ne de kılavuza ihtiyaç var. Yolumuzu kaybedeceğimizi hiç sanmıyorum.

(DEVAMI VAR)

ONBİNLERCE İŞÇİ EKMEĞİ İŞİ ONURU İÇİN GREV BOYLARINDA

HOŞGELDİN TEKSTİL'Lİ
MADEN-İŞ'Lİ
BACI GREV BOYLARINA

AYŞE KADIN

— Neden sustu makineler
Sevinirdim dokundukça kumaş
Gencecik kızlara gelinlik bu,
Küçük çocuklara önlük
Pantolon delikanlılara...
Makinalar çalıştıkça
girebilir evime ekmele çorba.
Neden sustu makinalar
Söyle bana?

İŞÇİ KIZ

Artıkça kumaş fiyatları
Ne katıldı sofrana?
Arttı mı çorbada yağ?
Tatlı yedin mi
bayramdan bu yana?
Et alabiliyor musun?

AYŞE KADIN

— Ne gezer?...
Etin kilosu 300-350 lira oldu.
Yağ 80'den 400 liraya uzanıyor.
Kömürün tonu 7-8 bin'den başlıyor.
Patiskanın fiyatı yüzde yüz arttı.
Çalışmazsak nasıl artar ekmeğimiz

İŞÇİ KIZ

Öyleyse durmalı makinalar
Ekmele eksilmesin diye sofrandan
Bir gömleklik alalım diye
dokuduğumuzdan
Süt içirebilelim diye
cocuklarımıza...

Zam geldi ete, yağa, şekere
Arttı değeri dokuduğumuz

kumaşın

Biz de zam istiyoruz ücretlerimize
Elimize geçen ortalama 8800 lira
Dört kişilik ailemin AÇ kalmaması
için sadece 10 BİN LİRA GEREK!

Kafa kafaya verildi, grev kararı alındı 77 işyerinde.
SUSTU MAKİNALARI

TEKSTİL İŞÇİLERİ SENDİKASI 29 İŞYERİNDE,
MADEN-İŞ SENDİKASI 52 İŞYERİNDE GREVE ÇIKTI.
ONBİNLERCE İŞÇİ İŞLERİ, EKMEKLERİ, ONURLARI
İÇİN GREVDE. KAMU KURULUŞLARINDA 860
BİN İŞÇİ-DE TOPLU SÖZLEŞME DÖNEMİNE GİRDİ.
AYNI ANDA BİRÇOK İŞKOLUNDA GREV KARARLARI
ALINDI. GREV VE DİRENIŞLERE HER GÜN YENİSİ
EKLENİYOR.



Ücret artışı için, İş güvencen,
her hakkını aradığında karşına işsizlik ve açlık canavarının
dikilmemesi için,
Haftalık çalışma süresinin kısaltılması,
Yıllık izninin arttırılması için,
Sağlığını bozucu çalışma koşullarının düzeltilmesi, iş kazalarının
önlenmesi için,
Kadınlara uygun olmayan ağır işlerde çalıştırılmaman için
Sürdür grevini, yanındayız!

SELAM OLSUN SANA GREVDEKİ MADEN-İŞ'Lİ KARDEŞİMİZ!
SELAM OLSUN SANA TEKSTİL'Lİ BACI!

Biz başka işkollarında, buroda, masa başında, sınıftaki kürsüde, tar-
lada, evde, aklımız sende!

Çünkü senin başarın, bizim de başarımız olacak!

Dinle Tekstil'li baci; 8 Mart'ı, 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar günü
yapan, bundan 120 yıl önce ilk kez greve çıkan gömlekçi kızlardı.

Tekstil işkolunun, Tekstil'de çalışan nice kadının, kızın geleneği böy-
lesi şanlı.

Dinle Maden-İş'li kardeş; 8,5 ay süren şanlı grevinle MESS'i dize ge-
tiren, dosta düşmana işçi sınıfının gücünü kanıtlayan yine sendin. Senin
grevin işçi sınıfı tarihine bir destan olarak geçti. O gün nasıl yanınızday-
sak bugün de tüm gücümüzle, inancımızla, yaratıcılığımızla yanınızdayız.

PARABABALARI GREVLERE KARŞI, LOKAVT
İLAN EDİYORLAR. GREVLERİ SİYASİ GREVLER-
MİŞ GİBİ GÖSTERMEK İÇİN YALANLAR SÖYLÜ-
YORLAR. İŞÇİLERİN BİRLİĞİNİ BOZARAK, GREV-
LERİ KIRARAK «AÇLIK ONERİLERİNİ» KOLAYCA
KABUL ETTİRMEK İSTİYORLAR.

İŞÇİ SINIFIMIZ MESS'E VE TEKSTİL İŞVEREN-
LERİNE, ONLARIN DAYATTIKLARI, AÇLIĞA, İŞSİZ-
LİĞE, SÖMÜRÜYE, İŞ KAZALARINA, KÖTÜ ÇALIŞ-
MA KOŞULLARINA HAYIR DİYOR.

«YETTİ ARTIK»

MESS'in açlık önerisine «HA-YIR» diyenler Perfektüp Fabrika-sı'nda da 13 Mart'ta şalterleri indirdiler. Bir saat içinde grev barakalarını işverene inat, birer kararlılık anıtı gibi diktiler ilkbahar güneşinin altında.

Grev türkülerini söyleyenler arasında biz de kattık sesimizi... Başladık konuşmaya...

Zühal Çokçeken ve Fatma Aksu konuğu bu söyleşimizin. Zühal baci 20 yıldır bu işyerinde çalışıyor ve beşbin lira alıyor. «Ömrümü verdim buraya, 5 ay sonra emekliyim... Buranın sahibi 7 makineyle başladı işe. Şimdi altmışın üstünde makinesi var. Ben iki çocuğumu sokakta büyütürken bu adam benim sırtımdan zengin oldu. Ürettiğimiz tüpe yılda üç kez zam gelir, işçilere bir şey yok. Yetti artık! İşçi herşeyi yapar. Makineyi açan da biz kapatan da... Şimdi gitsin de işveren çalıştırsın makineleri. Bizden bu kadar, tabi haklarımızı alana kadar.»

Fatma Aksu'da on yıldır çalışıyormuş burada. Elini geçen



4.500 lira 3.000 lirası ise kira. «77 kadın işçiyiz, gerisi erkek. Haklarımızı almak için dışarı çıktık. Eskiden aramızda birlik yoktu. Boğaz tokluğuna çalışır, sarı sendika tarafından satılırdık. Şimdi Maden-İş var. Artık bir şeyden korkmuyorum. Yetti artık... Bütün işçiler gönülden katılıyoruz greve. Çocuklarımızı da getiriyoruz. Öyle de açız, böyle de. Kaybedecek hiç bir şeyimiz yok. Ama kazanacağımız çok...»

Grev meydanında bir çok işçiyle konuştuk. Hepsi geleceğe umutla bakıyor. Sendikalarına, kendi güçlerine, dayanışmanın gücüne inanıyorlar. Yalnız olmadıklarını biliyorlar. Ve seslerini duyurmak, işlerini, haklarını, onurlarını korumak için direniyorlar.

EMEKCİLER GELİYOR

Emekçiler geliyor!
Asırların alinteri birleşmiş
Bir nehir olmuş sanki
Yara yara geliyor ufukları
Dalga dalga, coşuyor
Kırarak paslanmış zincirleri.

Emekçiler geliyor!
Dinç adımları ve sanki
çelikten yapılmış yürekleri
Bir türkü var o yüreklerden
yükselen

Özgürlük türküsü bu
Çınlatıyor dağ, taş ve denizleri
Gel artık, gel de gör,
Gökyüzüne doğru fıskıran
bu lâvlar alinteri.

Emekçiler geliyor!
Ellerinde demirden oya, oya
işledikleri

kızıl karanfilleri
Ve gözlerinde durmaksızın yanıyor,
Özgürlük meşalesi
Ve aydınlatıyor kapkaranlık yolları
bu inanç meşalesi...

Emekçiler geliyor!
Boncuk boncuk kan toplamış elleri
O boncuk ki enginleşen
uygarlığın eseri
Gel artık, gel de gör
Gökyüzüne doğru fıskıran
bulutlar alinteri.

Hidayet YILMAZ

(Ev kadını, ilkökul mezunu,
iki çocuklu)

«NASIL YAŞIYORUZ DÜŞÜNÜN?»



Tekstil Sendikası'na bağlı 29 işyeri grevde. 15 bin işçi, ekonomik, demokratik hak ve istemleri için grev meydanlarında. Biz de Tekstil Sendikası'na bağlı Vog-Baly işçilerini ziyaret ediyoruz.

Pırıl pırıl bir gün. Grev yerine yaklaştıkça sesler yükseliyor.

Türkiye işçi sınıfına selam,
selam yaratana
Tohumların tohumuna, serpilip
gelişene selam!

İlk defa greve çıkan Sarper, Vog-Baly'de 207 işçi grevde. Bunlardan 135'ikadın, 72'si er-



"çay toplaya toplaya elim döndü çalıya"

Rize'nin bir köyünden
Hacer Çakır

Köyde
sabah
beşte
kalkıyoruz.
Beşte
kalkmak

Gemi gelir yanaşır
İçi dolu çamaşır
Benim bir sevdiğim var
Gören gözler kamaşır.

zor oluyor. Giyinip kahvaltımızı yapıyoruz. Çay toplamak için makasımızı, eski eteğimizi sepete koyup altıda evden çıkıyoruz. Yol yokuş olduğundan bir saatte çaylığa gidebiliyoruz. Sonra üzerimizi değiştirip çay toplamaya başlıyoruz. Çayları makasla toplayıp sepetlere dolduruyoruz. Saat dörtte çayları sepet ve sergilerle sırtımızda, çay alım yerine götürüyoruz. Sırtımızda taşıdığımız çay 25 veya 50 kilo arasında oluyor. Orada da çayları rahat satamıyoruz.

Fabrika yetersizliğinden çayları almaya gelemiyorlar. Topladığımız çaylar da elimizde kalıyorlar, kuruyup çürüyorlar. Bir hafta sonra almaya geldiklerinde çaylar yarılarından fazla kilolarından düşüyorlar. Çalışmamızın yarısı boşa gidiyor. Birinci çay mayıs ayında ve bir ay sürüyor. İkinci çay temmuzda. O da bir ay sürüyor. Üçüncü çaysa eylülde. Çaylıklarda çoğu

kadınlar kızlar çalışıyor. Erkeklerin köyde olanları çay fabrikalarında çalışıyorlar.

Çay
bittikten
sonra
köyde
yapılan
inşaatlarda

Çay toplarım çay kara
Çaydan yüreğim kara
Yarı dediler zengin
Meğer idi fukara

çalışıyorlar. Köyde olmayanlar Almanya'da, İstanbul'da ve başka şehirlerde çalışıyorlar. Bizim çaylığımız küçük, onun için çayı 15 günde bitiriyoruz. Büyük çaylıkları olanlara gündeliğe gidiyoruz. Fakat 14 saat çalıştığımıza göre aldığımız para 300 lira. Çay toplamayı kolay sanmayın. 14 saat makas vuruyorsun ama yağmur yağmıyorsa, hava güzelse arkadaşlarla beraber çalışmak güzel oluyor. Bir taraftan makas vuruyoruz, bir taraftan da türkü söylüyoruz.

Bizim oralarda çok yağmur yağar. Yağmurlu günlerde çizme, muşamba, pantolon, sarı yağmurluklar giyeriz. Yağmurlu havada en zor, topladığın çayı götürmesidir. Yollar çamur, kaygan, sırtında yük gitmek çok zor olur. İkincisi çay toplamaktır, ellerin suyun içinde olur. Akşama kadar ellerimiz nine eli gibi buruşur.

Bir de
o kadar
çok
giyimini
içinde
çay

toplamak zor oluyor. Çay alım yerinde çay vermek te zordur. Kabadavılar çok. Kadınların içinde sövüp silerler ve çaylarını önce satarlar. Öyle olmayanlarsa birgün sıra gelecek te satacaklar. Çayı verdikten sonra bir eve gidebilsem diyorsun. Bu kadar olaylardan sonra niyesi sorulur mu?

Yükü bıraktığın zaman belini doğrultamazsın. Doğrultursan kırılacakmış gibi gelir insana Eve gelince hemen üstümüzü değiştirmemiz gerekir, atletimize kadar su içinde kalırız. Yemek yedikten sonra dosdoğru yatağa. Yatakta da bir scrun var. Katiyen sırt üstü yatamazsın. Sırtüstü yatınca ayaklarım aşağıdan yukarı çekilir. Evvela yan yatarım.

Çay bitiyor da, bir ay dinlenme ayı var ya, ancak o zaman rüya görülebilir. Çay topladığında o kadar yorgunlukta rüya görmek imkansız. Çay bittikten sonra harman alıyoruz. Fasulye, mısır topluyoruz. Sonra evi yerleştiriyoruz.

Ekim
sonunda
İstanbul'a
geliriz.
Bir
dahaki

yıl Nisan'ın sonunda tekrar Rize'ye gideriz. Babam İstanbul'da inşaatlarda çalışır. Yazın biz köydeyken arada bir köye gelir. İstanbul'da yaşamayı seviyorum. Orayı da seviyorum ama orada fazla iş var. Burada yattın mı uzanabiliyorsun.

Sabah 7'de kalkmak isterim. Ondan sonra çay toplamada şunların olmasını isterim. Daha fazla fabrika olsun, çaylar o kadar kalmasın isterim. Çay toplamakta iki günlük işi bir günde bitiren makineler olsun isterim. Köyde birlik olsun, herkesin lafı geçsin, kimse ezilmesin; eşitlik olsun. Çay alım yerleri yetersiz, onların çoğaltılması gerekir. Herkes çayını rahat rahat versin. Çay parasının hemen verilmesini isterim. Çay parasının yükseltilmesini isterim. Bunlar olduktan sonra herhalde biraz rahatlarız. Bütün bunlar olsaydı ben de köye gitmezdim, okula giderdim. Dertler unutulmasa yaşamak olmazdı.

Çay toplaya toplaya
Elim döndü çalıya
Adam çay toplatır mı
Ben gibi sevdaliya

Çayın yapraklarını
Toplarım üçer yaprak
Ayrı durduğumuzu
Etme sevdiğim merak.



HAYDİ 1 MAYIS 1980'E

1 MAYIS, 1 MAYIS İLK DİLEĞİMİZ
YAŞATACAK SENİ TUNÇ BİLEĞİMİZ



Silahları yandırın Sulha gelin ey insanlar



SAVAŞ BİTİYOR

2 Eylül 1945. İkinci Dünya Savaşı sona erdi.

Ama 50 milyon insanın ölmesi, 35 milyonunun da yaralı veya sakat kalmasıyla.

İnsanların çektikleri sonsuz acılarla.

Halkların barış için duydukları büyük özlemle...

Ve dünyaya egemen olmak isteyen faşizm canavarının yenilgisiyle...



SOSYALİZM: BİR DÜNYA SİSTEMİ

Savaşın sonra faşizmin çizmesinden kurtulan birçok ülkede yeni bir düzen kuruldu. Çekoslovakya, Romanya, Polonya, Yugoslavya, Arnavutluk, Bulgaristan, Macaristan ve Demokratik Almanya Cumhuriyetinde halklar artık sömürsüz, insanca bir düzende yaşamaya başladılar. Sosyalizm güçlendi. Bir dünya sistemi haline geldi.



SOĞUK SAVAŞ BAŞLIYOR

Ama bu gelişmeler emperyalist devletlerin pek te hoşuna gitmiyordu tabii. Bu arada atom bombası bulunmuş, 1945'de Hiroşima ve Nagazaki'de ABD tarafından denenmişti. Nihayet beklenen olay gerçekleşti: 1946'da İngiltere Başbakanı Sovyetler Birliği'ne karşı politik savaş ilan etti. Batılı ülkeleri, sosyalizme karşı güc birliği oluşturmaya çağırdı. Soğuk savaş dönemi başlamıştı: Silahlanma yarışı, daha çok silah üretimi, yeni yeni silahların bombaların bulunması, insanların her an savaş çıkacağı korkusu ile yaşamaları, savaş hazırlığı, uluslararası gerginlik.

TÜRKİYE'YE GELİNCE

Son 25 yılda Türkiye'nin askeri harcamaları 22 kat arttı. 1980'de Devlet Bütçesinden silahlanmaya ayrılan pay, tam 113 Milyar Lira.

● YANI bütçede okula, yola, hastaneye, fabrikaya, kreşe ayrılan fonun tam 3 katı.

● YANI 5 tane tam teşekküllü 500 yataklı hastane.

● YANI kreşi, çocuk bahçesi, ana çocuk sağlığı merkezi de içinde olmak üzere 3 milyon ana ve çocuğa yönelik sosyal tesisler.

OYSA SİLAHLANMA VE NATO HARCAMALARINA AYRILAN PARALARLA DAHA İYİ, İNSANCA YAŞAMAMIZ MÜMKÜNDÜR:

● NATO'ya yatırılan 113 Milyar, 7 milyon çocuğa her gün 1 kilo süt demektir.

● YANI NATO ÜYELİĞİ HER YIL BESİNSİZLİKTEN ÖLEN 200 BİN BEBEGİN KANI, CANI BAHASINA SÜRDÜRÜLÜYOR...

arşa çıksın tütsüsü yoksa dünya mahvolur

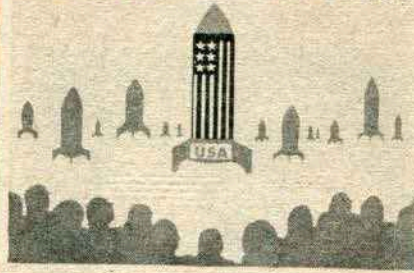
**DÜNYADA ADİL VE KALICI BİR
BARİŞ İSTİYORUZ!
SİLAHLANMAYA HAYIR!
NATO'DAN ÇIKILSIN! İKİLİ KÖLELİK
ANLAŞMALARINI YIRTILSIN!
ÜSLERE EL KONSUN!**

Biz, tüm dünyada açlığın, eğitimsizliğin yenilmesini, az gelişmişliğin ortadan kalkmasını istiyoruz. Savaş olmasın, çocuklarımız, kocalarımız savaşlarda ölmesin, istiyoruz. Bunun için barışı ve silahsızlanmayı savunuyoruz.

Silahlanma, nükleer silahların geliştirilmesi doğrudan doğruya insanlığın varlığını tehdit ediyor. Bugün dünyadaki toplam nükleer güç, Hiroşima'ya atılan atom bombasının bir milyar tanesinin gücüne eşittir. Yani dünyayı yok edecek bir güç. Bunun için, **Silahlanmaya Hayır!**



ÖLÜM FÜZELERİNE HAYIR NO TO MISSILES OF DEATH



ESKİ BİR HİKAYE

1970'lerin başlarında dünya çapında, Sovyetler Birliği ve diğer sosyalist ülkelerin etkin çabalarıyla, **yumuşama** süreci başladı.

Bugün ise ABD emperyalizmi yine soğuk savaş dönemine geri dönlün istiyor. Yumuşama sona erisin, insanlar savaş korkusuyla yaşasın istiyor. Savaş korkusuyla yaşasınlar ki, devletlerin silahlanma harcamaları, savaş hazırlıkları artsin. Böylece silah şirketleri de daha çok kâr etsinler. Bunun için ABD emperyalizmi savaş kışkırtıcılığı yapıyor.

Avrupa'ya yerleştirmeyi planladığı Pershing-2 ve Cruize ölüm füzeleri de işte bunun göstergesi.

VE NATO KURULUYOR

4 Nisan 1949 kurulan bu saldırgan örgüt, ABD'nin ve diğer emperyalist güçlerin en önemli askeri birliği oldu. **Sovyetler Birliği, tüm sosyalist sistem, ilerici-demokratik-ulusal hareketler NATO'nun baş hedefiydi.** NATO toplantılarında alınan bütün kararlar, silahlanmanın hızlandırılması, askeri hazırlıkların yoğunlaştırılması, üslerin bir ağ gibi yayılması, ikili anlaşmalarla ülkelerin içişlerine karışmayı sağlamak doğrultusunda idi.

NATO'NUN ÜYELERİ

NATO, ABD tarafından kuruldu. İngiltere, Fransa, Belçika Hollanda, Lüksemburg, İtalya, Kanada, Norveç, Danimarka, İzlanda ve Portekiz'i de içine aldı. Türkiye ve Yunanistan 1952'de Federal Almanya Cumhuriyeti ise 1955 de üyeliğe kabul edildi.



**1 FANTOM UÇAĞI =
1500 YATAKLI TAM
TESEKÜLLÜ HASTANE**

**BİR UÇAK GEMİSİ =
BİR HİDROELEKTRİK
SANTRAL**

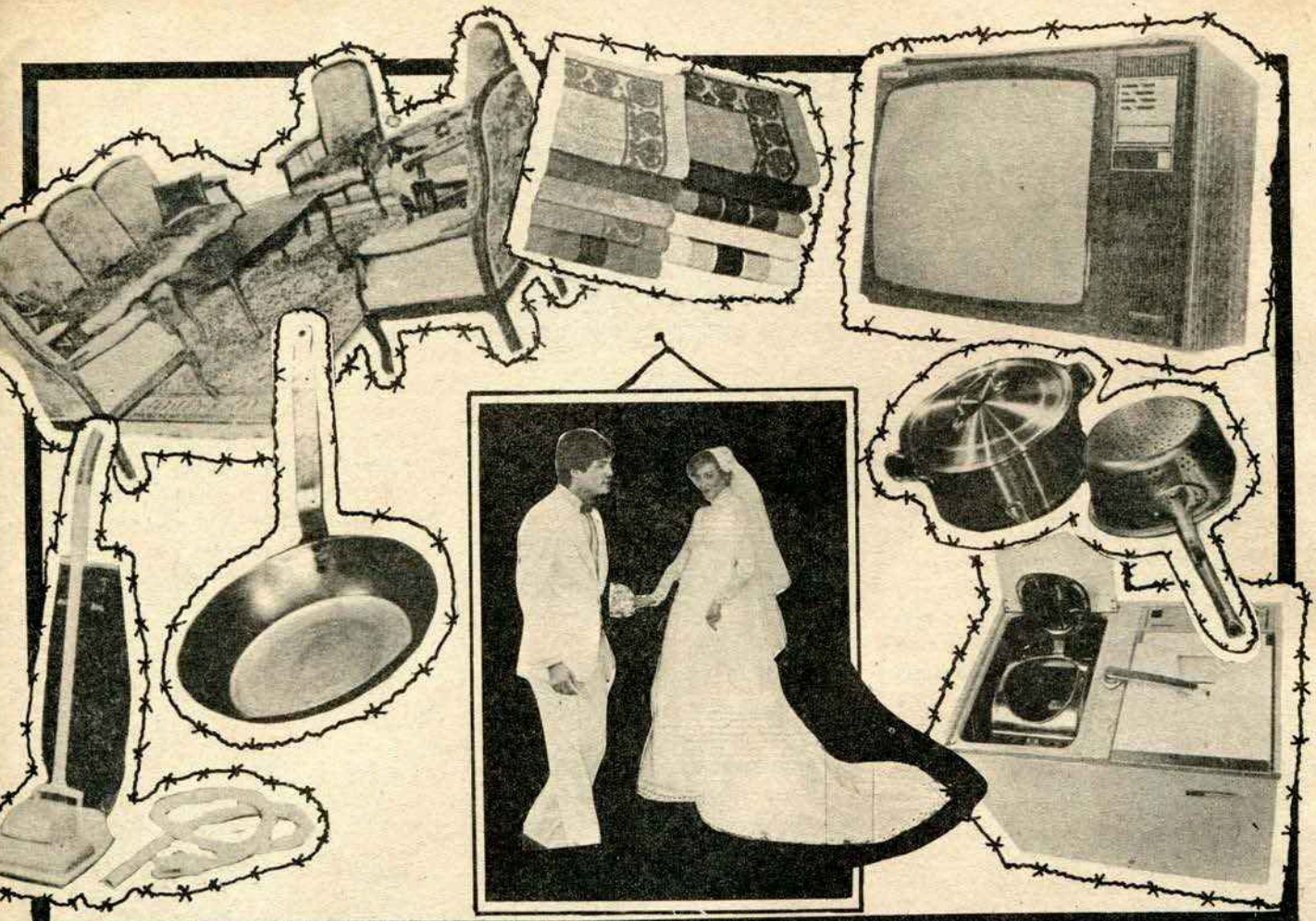


**1 F-14 BOMBARDİMAN
UÇAĞI = 9 OKUL**



**BİR LEOPAR TANKI =
36 TANE 3 ODALI DAİRE**





EVLENMEKTEN KİM KORKAR

Hatırlar mısınız, televizyonda bir reklam vardı Bir mobilya firmasının malı tanıtılıyor ve televizyon ekranında bir gelinle damat dansederek «Evlenmekten kim korkar» diye şarkı söylüyorlardı. O mobilyanın fiyatı çok ucuz olduğu için evlenmekten korkmuyorlarmış. Onları bilemeyeceğiz ama bugünlerde evlenmeye kalkışanların vay haline...

Çoğumuz kurulu ev düzenimizi sürdüremez, ay sonunu getiremez durumdayken, yeni ev kurmaya çalışanların halini bir düşünün... 5-6 senelik bir memur sadece bir buzdolabını alabilmek için 6 aylık maaşının tümünü vermek zorunda.

Bunun mobilyası var, televizyonu var, halısı, perdesi var. Ufak tefeği, neleri, neleri var. Şu listeye bir bakın:

Buzdolabı	40.000
Televizyon	35.000
Çamaşır makinası	30.000
Ocak-Fırın	20.000
Yatak odası takımı	100.000
Salon takımı	100.000
Perdeler	15.000
Tüp	4.000
Mutfak malzemesi	10.000
Soba	8.000
Odun-kömür	10.000
Gelinlik-damatlık	20.000
TOPLAM	392.000

Bunlar bir evin en temel ihtiyaçları... Ama günümüzde bu masrafı karşılamak için

cebinizde 500 bin liranız yoksa, bekar kalırsınız...

Zaten günlük gazetelerde çıkan haberlere göre nişanlı birçok çift pahalılıktan dolayı evlenmekten vazgeçmiştir. İstanbul Belediye'sinin açıklamalarına göre de geçtiğimiz yıl evlenenlerin sayısı geçmiş yıllara oranla yarı yarıya azalmıştır.

Biz bu yazı dizimizde, tüm zorluklarına karşın evlenebilmiş çiftlerin aile yaşamlarında karşılaştıkları sorunlardan söz edeceğiz. Gelin-kaynana ilişkileri, aile kavgaları, dayak, kuma, çocuk eğitimi, imam nikâhı ve getirdiği hukuki sorunlar konularımız arasında. Önümüzdeki sayılarda görüşmek üzere hoşçakalın.



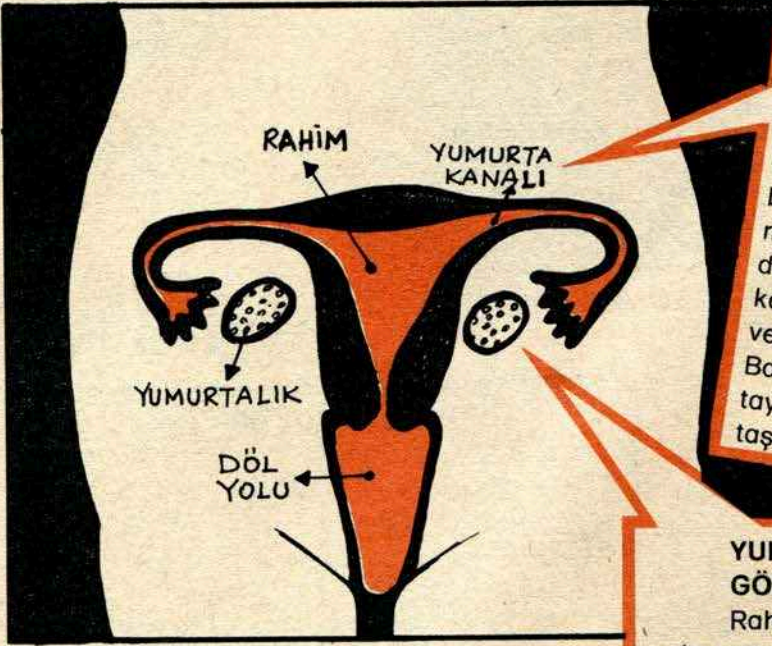
ANA VE
COCUK
SAĞLIĞI

Gebe kalmamak sizin elinizde

*bu sayımızda,
gebelikten korunma metodlarını
anlatmaya başlıyoruz. Ama isterseniz
önce kadınların üreme organlarını
tanıyalım. Döllenmenin ve adet
kanamasının nasıl olduğunu
birlikte öğrenelim..!*



KADIN
ÜREME
ORGANININ
VÜCUTTAKİ
YERİ



YUMURTA KANALLARININ GÖREVİ NEDİR?

Şekilde görüldüğü gibi, yumurta kanalları, yumurtalık ile rahim arasındaki bağlantıyı sağlar. Bir kaç milimetre kalınlığında ve 10 cm. uzunluğundadır. Başlıca görevleri, yumurtayı yumurtalıktan rahime taşımaktır.

YUMURTALIKLARIN GÖREVİ NEDİR?

Rahimin sağında ve solunda yumurtalıkların başlıca görevi kadınlık hormonlarını salgılamak (bu hormonlar kadını kadın yapan hormonlardır. göğüslerin büyümesi gibi) ve yumurta hücresi çıkarmaktır. Yumurta hücresi, kadının döl hücresidir.

DÖLLENME NASIL OLUR?

Döllenme, kadının yumurta hücresi ile erkeğin tohumunun (sperm), yumurta kanalı içinde birleşmesiyle gerçekleşir.

Her ay kadının adet gördüğü günden itibaren yumurtalıklarda yumurta hücresi gelişmeye başlar. Bu yumurta hücresi adetin başlangıcından ortalama 14 gün önce meydana gelir, olgunlaşarak kılıfını patlatır ve yumurtalıktan çıkar. Yumurta kanalına gelir. Yumurta hücresinin, yumurta kanalında yaşama süresi 48 saattir. (2 gün). Erkeğin tohumlarının yaşama süresi ise 72 saattir (3 gün). Burada şunu belirtmek istiyoruz: Kadının yumurta hücresinde cinsiyet yoktur. Erkeğin tohumları ise erkek ve dişi olarak iki türdür. Yani çocuğun cinsiyetinin belirlenmesi erkekten gelmektedir.

Yumurta hücresinin yumurta kanalında olduğu süre içinde, cinsel ilişki olursa erkeğin döl hücresi, yumurta hücresini dölleyebilir. Kadın gebe kalabilir.

ADET GÖRME NEDİR?

Yumurta hücresi, yumurta kanalında kaldığı 48 saat içinde döllenmezse, ölür. Yumurtalık hormonları yardımıyla rahimde oluşan **sümüksü zar** (rahim mukozası), yumurta döllenmediği için çözülür ve dışarı atılması gerekir. Rahimde yavaş yavaş büzülme başlar, rahimin iç yüzeyinde bir yara açılır. Bu yaradan akan kanla birlikte, sümüksü zar dışarı atılır. İşte adet kanaması budur. Adet kanaması sırasında kadında bel veya karnında görülen sancının nedeni de rahimdeki bu büzülmedir.

İki adet kanaması arasındaki süre 25-35 gün arasında değişebilir.

gebelikten korunma yollarından TAKVİM METODU

Yanda, yumurtlamanın ne zaman olduğunu ve yumurta hücresinin ne zaman dölleneyeceğini gördük. Şimdi bu bilgilerin ışığında gebe-likten nasıl korunduğunu anlatacağız...

Bir aylık bir dönem içinde, kadının gebe kalma tehlikesi, yaklaşık beş günlük süre içindedir. Eşler, olgunlaşan yumurta- nın yumurtalıktan atılarak yumurta kanalına gelmesi süresi içinde cinsel ilişkide bulunmazlarsa, gebeliği önleyebilirler. Ama bu yöntem ancak düzenli adet gören kadınlarda güvenle kulla- nılabilir.

Gebe kalma tehlikesinin olmadığı günler, normal olarak 28-31 günde bir adet gören kadınlar için, adet kanamasının baş- lamasından 8-10 gün öncesine kadar olan süre, kanamadan iti- baren 7-8 gündür.

Ancak daha kısa sürelerle adet gören kadınlarda (örneğin 15-21 günde bir) adet görme sırasında ve adetten hemen sonra bile hamile kalma olasılığı vardır.

Şimdi de, adet başlama günlerinin takvimini düzenli tutan kadınlar için, gebe kalma tehlikesinin olmadığı günlerin nasıl hesaplandığını bulacağız;

Kadın 1 sene süreyle adetlerinin başlangıç günle- rini takvime yazar. Adetlerin arasında kaç gün olduğunu saptar. En kısa adet arasından 18 gün, ve en uzun adet arasından 11 gün çıkarılır.

Bulunan tarihler arasındaki günlerde cinsel ilişki olursa kadın gebe kalır. Gebe kalma- mak için bu tarihlerin dışındaki günlerde ilişki bulunulmalıdır.

ERKEĞİN UYGULAYABİLECEĞİ METODLAR :

1 - Geri çekme : Cinsel ilişki sırasında, erkeğin boşalmadan hemen önce geri çekilmesidir. Ancak ruhsal bunalımlar yaratabileceğinden eşler tarafından uygu- lanması istenmemektedir.

2 - Prezervatif (kılıf) kul- lanılması : Lastikten veya hay- van barsağının zarından ya- pılan kılıf iyi bir koruyucudur. Akan meni kılıf içinde kalıp erkek tohum hücreleri rahi- me gitmediği için döllenme olmaz.

Erkeğin korunması, ko- lay ve yan etkileri az olduğu için en emniyetli yoldur.

BİR ÖRNEK :

Bir kadının bir yıl içindeki adet başlangıç günleri aşağıda- ki gibi olsun :

5 Ocak	>29 GÜN
3 Şubat	>30 GÜN
4 Mart	>28 GÜN
1 Nisan	>30 GÜN
31 Nisan	>27 GÜN
27 Mayıs	>32 GÜN
28 Haziran	>33 GÜN
31 Temmuz	>28 GÜN
28 Ağustos	>32 GÜN
29 Eylül	>28 GÜN
27 Ekim	>29 GÜN
25 Kasım	>30 GÜN
25 Aralık	>30 GÜN

Bu takvime göre bu kadının adet arasının en kısa olduğu zaman 27 gün, en uzun ol- duğu zaman 33 gündür.

$$27-18=9$$

$$33-11=22$$

Buna göre bu kadın adetinin başlangıcın- dan itibaren 9 ile 22. nci gün arasında cin- sel ilişkide bulunursa gebe kalır.

Görüldüğü gibi cinsel ilişkide bulunulma- ması gereken süre uzun bir süredir. Bu sü- re içinde cinsel ilişkide bulunulması halin- de ise erkeğin korunmasıyla, gebelik ön- lenilir.

Önümüzdeki sayıda diğer korunma yollarını anlatmaya devam edeceğiz...

Bu tabloda; her kadın için değişik olan adet dönem- leri ayrı ayrı belirtilmiştir.

İKİ ADET ARASINDA KALAN GÜNLER	TEHLİKELİ DÖNEMİN BAŞLANGICI	TEHLİKELİ DÖNEMİN SONU
21 gün	3. GÜN	10. GÜN
22 gün	4. GÜN	11. GÜN
23 gün	5. GÜN	12. GÜN
24 gün	6. GÜN	13. GÜN
25 gün	7. GÜN	14. GÜN
26 gün	8. GÜN	15. GÜN
27 gün	9. GÜN	16. GÜN
28 gün	10. GÜN	17. GÜN
29 gün	11. GÜN	18. GÜN
30 gün	12. GÜN	19. GÜN
31 gün	13. GÜN	20. GÜN
32 gün	14. GÜN	21. GÜN
33 gün	15. GÜN	22. GÜN
34 gün	16. GÜN	23. GÜN
35 gün	17. GÜN	24. GÜN
36 gün	18. GÜN	25. GÜN
37 gün	19. GÜN	26. GÜN
38 gün	20. GÜN	27. GÜN

Hesabını kim verecek?

İskenderun'da, 4 şubat günü faşistlerce öldürülen Sezgin Akbaş'ın annesi, acılı yüreğiyle, almış eline kalemi, yazmış Başbakan Demirel'e:

Sayın Demirel,
Sen çocuk acısını, bir ana olarak neler çektiğimi bilemezsin. Çocuğumu ne şartlar altında büyüttüm. Soğuk demeden, sıcak demeden tarlalarda, ellerin kapılarında çalışarak yetiştirdim. Neden bizlere acı çektiyorsunuz? Oğlumun suçu nedir? Yoksul olması mı?
Nasıl insanlarsınız? Onu vatanı için büyüttüm. Savaşanlar, çarpışanlar bizim çocuklarımız. Askere gidecekti. Bizleri korumak için mi, yoksa kendilerini öldüren faşistleri korumak için mi? Söyleyin bana. Neden, neden katlettiler oğlumu? Çocuklar, gözümüz, onurumuz, bir avuç kanımız bizim.

Ah! Çileli analarız biz. Çocuklarımızın katilleri bulunsun istiyorum. Tüm bu olanların hesabını kimler verecek kimler. Sen mi Demirel, sen mi faşist Türkeş. Bakan'ın mı? Polisin mi? Evet söyleyin, kim verecek bunların hesabını?

Ama, merak etmeyin, bu olanların hesabını mutlak, ama mutlak soracağız. Anası olarak, oğluma söz verdim.

Vahide Akbaş

«kimse halimizden anlamıyor»

Adana'dan Emine ana şöyle yazmış mektubunda :

«Bıktık, usandık kızım. Çocuklarımızı bir gece ansızın gerekçesiz olarak gelip götürdüler. Giderken çocukların eline bir miktar para sıkıştırmıştım. Polis, parayı ellerinden almış, benzin parası yapmış. Bu tutuklanmalarından sonra çok yıprandım. Günlerce deliler gibi çocukları aradım. Adana'da karakol kalmadı. Her yeri aradım. Kimse halimizden anlamıyor. Biz çocuklarımızı, onlar dövsünler, tutuklasınlar diye mi doğurduk. İşkence altında, zindanlarda yaşasınlar istemiyoruz.

Bir anne olarak akli başında yöneticiler istiyorum. Çocuklarımızın öldürülmediği, rahat okuyup yaşayacakları günlerin gelmesini istiyorum. Tüm analar çocuklarımızın verdikleri kavgada yanlarında olacağız.»

Beşikdüzü'nden mektup var

Değerli arkadaşlar,

Demirel'in MC'si kurulduktan sonra, Beşikdüzü'nde, faşistlerin saldırıları Komiser'in de desteğiyle alabildiğine arttı. Duvarlar «Ya tam susturacağız, ya kan kusturacağız» sloganlarıyla kirletildi.

24 Ocak günü Beşikdüzü'nün pazarıydı. Faşistler herkesin gözü önünde bir genci yaraladılar. İki ilericinin de dükkan camlarını kırdılar. Komiser suçlu olarak bir ilericici genci götürmek istedi. Bunun üzerine pazarda bulunan halk, kadınıyla, erkeğiyle, genciyle komisere müdahale ederek, genci komiserin elinden aldılar.

Ertesi gün, komiser sokakta gördüğü 8 ilericici genci, bir ilericici kadını bir gerekçe göstermeden tutuklayıp götürüyor. Bu olay Beşikdüzü'nde duyulunca halk karakolun önünde toplandı. «Saldıranlar, kan akıtanlar elini kolunu sallayarak dolaşırken, suçu olmayan çocuklarımız nasıl tutuklanıyor? Suçluları tutuklayın. Çocuklarımızı alacağız» diyerek akşama kadar karakolun önünde beklediler. Daha sonra, çocuklarının Vakfı Kebir Savcılığına götürüldüğünü görünce kamyonlara, minibüslere dolaşarak Savcılığın önüne gittiler. Kaymakam ve Savcıya sorunlarını anlattılar. Kaymakam ve Savcı, gençlerin suçsuz olduğunu söyleyerek serbest bıraktı. Komiserin de Beşikdüzü'nden alındığını söyledi. Hep birlikte, coşkuyla, Beşikdüzü'ne döndü.



Günlerden cuma. Adana'nın Yeşilevler semtinde kurulu pazarın en kalabalık saatleri... Civar semtlerden gelen kadınlar hem alışveriş ediyor, hem de söyleniyorlar.

— Akşam televizyonda Demirel «Fiyatlar bu seviyede kalırsa öpüp öpüp başınıza koyun» dedi.

— Bundan sonra biz sessiz kalırsak o öpüp öpüp başına koyuversin.

— Soğan 50 lira, ıspanak 30 lira.

O sırada birdenbire gökten rengarenk pullar inmeye başladı. Havada uçuşan pulların her birinin üzerinde birşey yazıyordu. Kiminde 'Amerikancı Demirel istifa', 'Zamlara, pahalılığa, baskı yasalarına boyun eğmeyeceğiz', 'kiminde Haydi, yığinsal çıkışlar için ileri' deniyordu. Alışveriş edenlerin söylenmesi artmıştı. Pulların üzerinde yazılanları onaylıyordu kadınlar.

Az sonra pazar yeri askerler tarafından sarılmıştı bile. Pulları kimin attığını, atanların hangi yöne gittiğini öğrenmek istiyorlardı. Aniden gözleri bir kadına takıldı. Bütün gözler ona döndü. Havaya atılan pullardan biri yere düşeceğine başına konuvermişti. Derhal etrafı çevrildi, çantası arandı, konuşması için ısrar ediliyordu. Bak, seni karakola götürürüz' diyorlardı. Tehdit ediyorlar, ancak kadın 'üstüme varmayın, bütün pazarı başınıza yıkarım' diye bağıriyordu. Bir kadın polis getirildi ama sonunda usanıp vazgeçtiler.

Askerler uzaklaştıktan sonra filesini toplamasına yardım edenlere şöyle dedi kadın:

Elbette gördüm ama hiç söyler miyim? Kağıtlarda yazdıkları doğrudur. Haklıdırılar.



Mersin'in Bahçeli Evler semtine doğru yola alıyordu belediye otobüsü. Hava yavaştan karararmaya başlamıştı. Durakta bekleyen bir kadın otobüse bindi. Otobüs biletsiz, hani kumbarasına para atılan cinstendi. Kadın cüzdanından bir 2,5 lira çıkardı ve kutuya attı. Şöför hemen fark etti: «Hanım o eski fiyat senin attığın, bilet şimdi 5 lira oldu» dedi. Kadın sinirlenmişti, önce bozuk parası olmadığını söyledi sonra gözü elindeki pazar filesine takıldı. Belliki epeydir pazarda dolaşıyordu. Pazarın fiyatları zaten canını sıkıyordu, bir de bu otobüs zammını öğrenmesi tuz biber ekmişti.

Onun sıkıntısını gören kadınlar seslendiler:

— Bırak bacım üstünü de Demirel versin. Bu hükümet ne yaptığını sanıyor?

Yaşlıca bir kadın elindeki karaborsa aldığı yağı gösterdi.

— 5 kilosu 650 lira. Ne yapayım evde bir dirhem yağ yok.

Arkadan bir genç kız bağırdı:

— Karaborsa almayalım, birlik olalım O zaman hiç birimiz almayalım, bak görürler günlerini.

Şöför biraz şaşırılmış görünüyordu bu gürültüye. Otobüs ağır ağır yol almaya devam etti Bahçeli Evler'e doğru...

çocuklarımıza süt istiyoruz



sütü çok
seviyorum. Kardeşim
süt içsin, büyüsun
ki oynayalım...

Bu çocuk süt içmeli. İçmeli ki
kemikleri, beyni gelişsin, sağ-
lıklı ve üretken bir insan ol-



Başkana çıktı, zamlar var dedik.
Sütün kilosı 40 dedik. Mücadele
ettik. Şimdi 2 şişe süt
alıyoruz...

Ağlamayana
meme vermezler.
Mücadele
gerek.

sun. Ancak içinde yaşadığımız
düzen çocuklarımızın büyük bir
bölümünü yetersiz beslenme ile



Biz çocukları SABIRLIYIZ. Gabut
büyümek istiyoruz. O
zaman tüm çocuklar
süt içecek. Açık olan
kimse ölmeyecek!

karşı karşıya bırakıyor. Dergi-
mizin açtığı "SÜT KAMPANYASI" en
iyi meyvasını Kocaeli'ne bağlı
Tütüncülik'te verdi. Süt için
imza toplandı. Belediye başkanı
na talepler bildirildi. Sonuçta
100 aileye her hafta 2şer şişe
süt dağıtılıyor.



Kampanyaya
katılmak
isteyenlerin
sayısı artı-
yor. Tütüncü-
likli ileri-
ci kadınları
mızın bu ba-
şarısı, her
koşul altın-
da mücade-
leyi bırakma-
mak gerektiğin-
i bir kez
daha kanıtla-
dı.



Bu yastan
sonra sütü neyleyim
Torunlarım için
alıyorum!..

Bu örnek çalışmalarından
dolayı kendilerini yürekten
kutlarız.



Çocuklar nasıl da sarılmışlar
süt şişesine... Gözleri pırıl
pırıl. Daha bilmiyorlar sütü
devletin vermesi gerektiğini.
Silahlanmaya ayrılan paranın



Annem, bana
süt içirmek
için çok yoruldu.
İmza topladı...
Başkana çıktı-
lar.

Ben annemi,
ablalarımı
çok
seviyorum!..

birazı çocuklara harcansa, tüm
çocukların süt içebileceğini
bilmiyorlar daha. Ama öğrene-
cek bebek... Ve büyüdüğünde,
bu süt şişesine nasıl sarılı-
yorsa haklarına da öyle sımsı-
kıl sarılacak.



Arkadaşlar,
siz de süt içmek
istiyorsanız;
annelerimize
söyleyin.
Bizim gibi
yapsınlar...
Haklarına
Sahip
çıksınlar.
"PARASIZ
süt, kampan-
yasına
katılınsınlar.